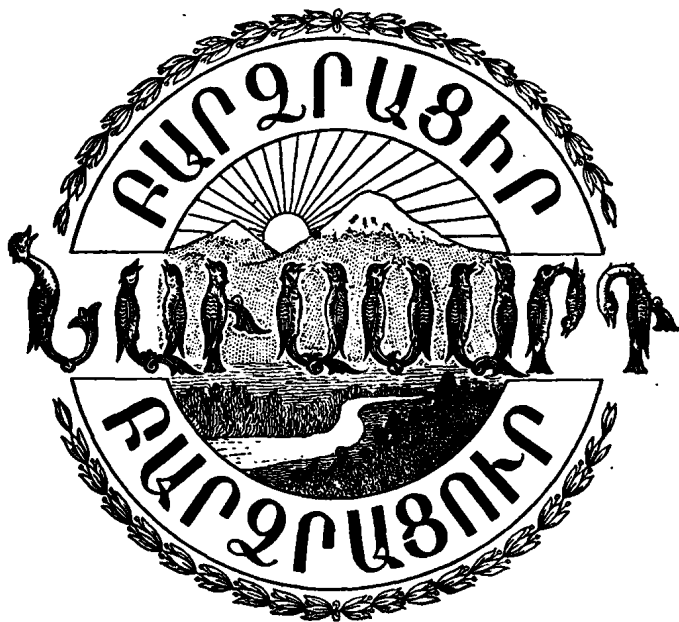

NAVASART

ORGANO DE LA U. G. ARMENIA DE CULTURA FISICA

ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ Հ. Մ. Ը. Մ.-Ի

ՄԱՐՏ 1956

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Խնդրանք	ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ	1
Հայ Որբ - Հայ Մարզիկ	ԿԱՐՕ ՇԱՀԻՆՆԱՆ	3
Համազգային հայագիտական միութեան հաշկերույթը		9
Հայաստանի ձիերը եւ ֆրանսահայ ձիավարները	Ս. ԶԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ	12
Բժշկին Խօսքը	Իռկո. Օ. ԿԵՐԿԵՐԵԱՆ	15
Մուրացկանը	Լ. ՏԵՐ ՊԱԼԵԱՆ	19
Միացեալ ազգերու տասնամեակը	Գ. Գ.	20
El miedo de vivir	EDITORIAL	21
¿Por qué asusta Ud. a su hijo?	RAFFI MIRAKIAN	22
Fotocrónicas		24
Como adelgazar la cintura		26
¿Quiere hacerse simpático?		30
Expresiones enfermizas		33
Las cosquillas definen la personalidad		34
Deme... esa mano		35
Consejo a los padres		36
Nada es perfecto en sus partes		37
Cómo se extraían los dientes 800 años antes de J. C.		38

REGISTRO NACIONAL DE LA PROPIEDAD INTELECTUAL N° 400017

ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի

Գ. ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 34

ՄԱՐՏ 1956

ՊՈՒՆՆՈՍ ԱՅՐԷՄ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Խ Ն Դ Ր Ա Ն Ք

Ազգապահպանման հարցը, որ եռանդուն կերպով կ'արժարծուէր հայ մամուլին մէջ, տարիներէ իվեր, կարծես «մէջ փախաւ». եւ մոռացուեցաւ:

Սփիւռքի ամբողջ հայութիւնը զրոյգուած է եկեղեցական ինդիւրներով:

Ինչպէս էջմիածնի, նոյնպէս եւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Թափուր գահերը, վերջապէս, ունեցան իրենց արժանաւոր գահակալները: Չտես չենք, կարծելու համար թէ մե՛ծ եղելութիւններ կատարուեցան Հայոց կեանքին մէջ:

Հազար վեց հարիւր տարի է, որ կաթողիկոս ընտրած ենք եւ կաթողիկոս պիտի ընտրենք, նոյնքան ժամանակ է, որ տիրացու, քահանայ եւ վարդապետ ընտրած ենք եւ պիտի ընտրենք: Մեր եկեղեցին եւ անոր կտրվող պահած ենք եւ պիտի պահենք: Այս իրաւունքը ո՛չ ոք կրցած է մեզմէ կապտել. ո՛չ սուլթանները Թուրքիոյ մէջ եւ ո՛չ ալ ցարերը Ռուսիոյ մէջ: Մեր եկեղեցական աւանդութիւնները պահած ենք Լենկ Թիմուրի բարբարոսութեան ժամանակ, արաբական արշաւանքներու ատեն, ինչպէս եւ Հոռմի, Բիւզանդիոնի եւ Տիգրոնի այլազան խոչընդոտներուն հակառակ:

Եւ ինչո՞ւ մեզ պիտի զլանային կրօնական այս փոքրիկ շնորհքը, երբ մեր երկիրը արշաւող բոլոր բռնակալներն ալ նոյն ցանփութիւնն ունեցած են, այսինքն մեզ ճանչնալ իրրեւ կրօնական համայնք եւ ո՛չ թէ քաղաքական միաւոր: Դրութիւնը նոյնն է նաեւ այժմ: Հայկական հօտը ունեցաւ իր հովիւները: Արդ, հարց կը ծագի թէ ի՞նչ կ'ուզէ հօտը եւ ի՞նչ պիտի ընեն հովիւները:

Նախապէս խոստովանինք, որ մենք դեռ մանուկ ենք՝ քաղաքական բարդ խնդիրները լուծելու համար:

Սակայն, մանուկ ըլլալով հանդերձ, ընդունակ ենք որոշ իրողութիւններ յայտնելու, բան մը, որ, յայտնի պատճառներով, չեն ըներ մեծերը: Շատ յաճախ ճշմարտութիւնները կարելի է լսել միայն մանուկներու բերնէն:

Առ այժմ, ահա այն երկու ճշմարտութիւնները, որ կրնանք յայտնել:

Ա.— Մփիւռքի հօտը կ'ուզէ Հայաստանի հօտին միանալ: Հայաստանը պատրաստ է «իրեն նեղ ընել, մեզի տեղ ընել»: Չուտ մարդասիրական, քրիստոնէական եւ ընկերվարական գործ մը, որ պէտք է կատարուէր շա՛տ վաղուց: Ինչո՞ւ եւ ի՞նչ պատճառով չի կատարուիր: Մեր երկու Վեհափառ հովիւները, միասնաբար, պէտք է հետապնդեն այս գործը: Մենք հաւատացած ենք, որ Մոսկուան, Պերլինի Վեհաժողովէն աւելի բարեացակամ վերաբերում պիտի ունենայ մեզ հանդէպ, քանի որ մեր ժողովուրդը դարաւոր բարեկամութիւն ցոյց տուած է Ռուս ժողովուրդին: Ու եթէ պատահի հակառակը, մեր Վեհափառ Հայրապետները Մոսկուայէն պէտք է վերադառնան նոր եւ տարբեր նշանաբանով մը, ինչպէս Պերլինի Վեհաժողովէն վերադարձաւ վանեցի Սուրբը:

Բ.— Քանի որ կրօնական հօտ ենք եւ ո՛չ քաղաքական միաւոր, ուստի, դարձեալ կրօնական խողովակով կ'ուզենք բարեսիրութեան, մարդասիրութեան, քրիստոնէութեան եւ ընկերվարութեան գործնական ապացոյցներ տալ կամ այդ բարձրագոյն սկզբունքները գործադրել կեանքի մէջ: Արդ, դիտենք, որ Հայաստանի մեր կէսը, որ մէկ միլիոն է, խիստ կարիք ունի հագուստ-կապուստի, իսկ սփիւռքի մէկ միլիոն հայութիւնը պատրաստ է իր եղբայրներուն տարեկան երկու զոգեստով հագուեցնելու: Անոնք կարիք ունին եւ արտասահմանի մէկ միլիոն հայութիւնը պատրաստ է բաւարարել անոնց կարիքները:

Արդ, այս գուտ մարդասիրական եւ եղբայրական օգնութիւնը ինչո՞ւ եւ ի՞նչ պատճառաբանութեամբ կը զլացուի մեզի:

Ու դարձեալ հուատացած ենք, որ Մոսկուան բարեացակամ վերաբերում ցոյց պիտի տայ մեզ հանդէպ:

Ու եթէ այս հարցին մէջն ալ պատահի հակառակը, այն ժամանակ համայն հայութիւնը պէտք է լուրջ կերպով մտածէ թէ Ռուսը, վերջ ի վերջոյ, հայութեան բարեկամ է, թէ՞ կատարեալ թշնամի է, բարեկամութիւն կեղծելով:

Մեր մանկական բաղձանքները այսպէս չի՛ք շիտակ եւ քիչ մը կոպիտ կերպով արտայայտելու համար, կը խնդրենք մեր երկու Վեհափառներուն ներողամտութիւնը:

Իսկ Ռուս ժողովուրդին կը յղենք մեր բարեկամական ողջօրհները:

ՀԱՅ ՈՐԲ - ՀԱՅ ՄԱՐԶԻԿ

Համաշխարհային առաջին պատերազմին թուրքը մէկ միլիոն հայեր ջարդեց՝ նպատակ ունենալով վերջ տալ Հայկական Հարցին: Իսկ անշափահաս Հայ որբեր հաւաքելով տեղաւորեց թրքական որդանոցներու եւ մէտրէքներու մէջ, հօճաններու հսկողութեան տակ, զանոնք թրքացնելու նպատակաւ: Սակայն պատերազմի մէջ պարտուելով, թուրքը չկրցաւ իր ծրագրերը իրագործել: Հայութիւնը անմիջապէս միջոցներ ձեռք առաւ փրկելու իր մնացորդները, եւ ամէն տեղ, Կովկասէն մինչեւ հեռաւոր Ամերիկա, կազմուեցան Որբերու Օգնութեան Մարմիններ:

Որբահաւաքման գլխաւոր կեդրոններն եղան Հայաստան եւ Պոլիս: Կովկասեան ճակատին վրայ, զմէկ Հայ մէկ ոսկի» նշանաբանով, Հայ կամաւորական զուեղերը, Սեպուհի եւ Մուրատի գլխաւորութեամբ, մեծ թիւով որբեր եւ գաղթականներ փրկեցին: Թուրքերը եւ քիւրտերը լաւ ատեւտորի սկսան: Ոչ միայն իրենց քով եղած զուեղեր ինքնակամ կը յանձնէին մէկ ոսկի ստանալով, այլ եւ լեռներ եւ անտառներ ապաստանած հայեր կը դտնէին եւ ապահով մեր զօրագուեղերուն կը հասցնեն, ստանալով խոստացուած վարձքը: Այս եւ այլ միջոցներով հաւաքուած Հայ որբերուն թիւը յիսուն հազարէ հասաւ Հայաստանի մէջ: Նոյնքան փրկարար զէր կատարեց նաեւ Պոլսոյ Որբահաւաք Մարմինը, որ, դաշնակից բանակներու եւ ոստիկաններու հսկողութեամբ, իրաւունք ունէր թուրք տուներէն եւ որբանոցներէն Հայ որբեր հաւաքել եւ իր խնամքին տակ առնել: Այս ձեւով հիմնուեցաւ բազմաթիւ Հայ որբանոցներ, որոնք փրկարար զէր կատարեցին:

Նպատակ չունինք որբահաւաքման պատմութիւնն ընելու, այլ՝ պիտի բաւականանք սով: Հ. Մ. Ը. Մ. ի դերը որբահաւաքման եւ որբերու Փրկիչական դաստիարակութեան մէջ:

Գունտ առ գունտ որբերու կարաւաններ սկսան հասնիլ Կովկաս, Պոլիս, Տրապիզոն, Սամսոն, Իզմիր, Կիլիկիա, Հալէպ, Պարսա եւ այլուր: Կը բացուին որբանոցներ, պատասպարելու եւ կրթելու համար մեր սրտի հատորները, մեր վաղուան սերունդը:

Բայց միայն հագուստ, կապուստ եւ սնունդ տալով չէք չրանար Հարցը, պէտք էր կրթել զանոնք նաեւ հոգեպէս, Փրկիչբապէս եւ մտաւոր կերպով: Այս տեսակէտէն մեծ եղաւ Հ. Մ. Ը. Մ. ի դերը:

Միութեանս Հիմնադրութիւնը կը զուգարդպի մեր պատմութեան եղերական պահու մը. եւ այդ պարագան կուզայ փաստել այն կապը, որ մեր միութիւնը կը կապէ փողովուրդին իբր անոր հարազատ ծնունդը:

1918-ին գաղթականներու հոծ կարաւաններ ու որբերու ստուար խումբեր կը Հասնին Թուրքիոյ ծովեզերեայ Հայաշատ քաղաքները: Կը հիմնուին Կարմիր Պաշի կայաններ եւ շրջուն խումբեր, հիւանդներու նախնական դարմանումի եւ պարենաւորման համար: Մեր տղաքը կազմակերպեցին հանդէսներ եւ հանգանակութիւններ ի նպաստ անոնց: Գիշեր ցերեկ վաղելով, աշխատելով, անձնուիրաբար օգնութիւն հասցուցին մնացորդաց:

ՆԻՄՆՈՒԱԾ ՈՐԲԱՆՈՅՆԵՐ
 Որբանոցներ հիմնուած էին Տրապիզոն, Սամսոն, Հալէպ, Կիլիկիա Քէլէկեան որբանոցներ, Պոլսոյ նաեւ Պոլիս եւ Իզմիր: Մեր ձեռքբերուած եղած վա-

ւերաթուղթերու հիման վրայ պիտի բաւականանք ամփոփ կերպով տալ Պուսոյ եւ Իգմիրի որբանոցներու Հ. Մ. Ը. Մ. ի տարած աշխատանքները :

ԳԱՐԱԿԻՉՁՆԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ .- (Շիշի) Նիկողոսեանի տնօրէնութեան շրջանին զօրաւոր հիմերու վրայ դրուած էր. ինքը Հ. Մ. Ը. Մ. ահան մը ըլլալով, անձամբ վարած է որբերու մարզական դասերը. վարիչ խմբապետ եղած է Վազգէն Անդրէասեան եւ Լեւոն Սարուխան : Որբերէն հասցուցած են առաջնորդներ եւ վարիչներ, որոնցմէ եւ կազմած են սկաուտական խորհուրդ մը, որ կազմակերպած է արշաւներ եւ բանակումներ :

ԵՍՍՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ .- Բերայի կեդրոնը գտնուող այս որբանոցը արդիւնաւոր գործունէութիւն ունեցած է, շնորհիւ սկաուտ խմբապետ Ժիրայր Մինթանեանի եւ ընկերներուն, որոնք յանձն առած են զանազան ազգայնաստութիւններ ընելու ունեցած են ուսնազնդակի խումբ, որ Միջորբանոցային ախոյեանական մրցումներուն շահած է առաջնութիւն :

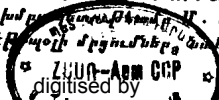
Գատը Գիւղի Որբանոցէն
Թրքական որբերէն հաւաքուած 1919-ին
Սունկուրլուցի նոր հասած որբուկներ

ԽԱՍԳԻԻՂԻ ՈՐԲԱՆՈՑ .- Սոյն որբանոցի սկաուտական խումբերու կազմութիւնը յանձնուած է խմբապետ Մ. Մալումեանի, որ ունեցած է յաջող գործունէութիւն :

ԱՐՄԱՇԻ ՈՐԲԱՆՈՑ .- Արմաշի գիւղատնտեսական որբանոցին մէջ ունեցած ենք սկաուտական խումբեր, որոնք աւելի վերջը փոխադրուեցան Հայաստան :

ԱՐԱՄԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ .- (Գատը-Գիւղ) Բաւական լուրջ սկաուտական կազմակերպութիւն մը ունեցած է այս որբանոցը շնորհիւ Պ. Ներսէս Օհանեանի (Հայրիկ) : Ունեցած է ուսնազնդակի խումբ, աթլէթներ եւ լուղորդներ, որոնց մարզած են խմբապետ Մ. Մալումեան եւ իր օգնականը, Օննիկ Դերձակեան :

ՄԻՒԹԱՐԵԱՆ ՎՈՐՃԱՐԱՆ-ՈՐԲԱՆՈՑ .- (Գատը-Գիւղ) Ունեցած են 90 սկաուտներ, խմբապետութիւն Մ. Մալումեանի. կազմակերպած են լողալու եւ պասքէթբոլի մրցումներ անուի Գայիշ Տաղի արշաւանքը :

ՊԷՅՆԵՐՊԷՑԻ ՈՐԲԱՆՈՑ — Ունեցած են սկառուտական խումբեր, խմբապետ եղած է Սկիւտարի Հ. Մ. Ը. Մ ի մասնաճիւղի պետ Հրանդ Պարսամեան, ունեցած են նաև ոտնազնդակի խումբ մը, որ յաջողութիւններ արձանագրած է:

ԱՌՆԱՌԻՏ ԳԻՒՂԻ ՈՐԲԱՆՈՑ — Սոյն որբանոցը աշխատած է լրիկ մնջիկ: Ունեցած է լաւ վարիչներ եւ հմուտ տնօրէն մը յանձին Վ. Քաջունիի. սկառուտ խմբապետներ եղած են Նազարեանը (հանգուցեալ) եւ Ներսէս Աբրորեանը: Արնաւուտ Գիւղի որբանոցը միշտ նշանաւոր եղած է իր ձեռական աշխատութիւններով: Ունեցած են բանակումներ եւ արշաւներ:

Մ. Գիւղի Բ. խումբը արշաւանքի մը միջոցին ռաքի վրայ ձախէն աք առաջնորդ եւ փոխ առաջնորդներ նստած արքառի վրայ, ձախէն աք՝ Ք. Ժպտունի խմբապետ, Պ. Պեղագեան համանուն վարժարանի տնօրէնը Պ. Ատրուհի, Յ. Օշական, Ա. Կապենց փոխ խմբապետ, առջև նստած Կ. Խաչ եւ ճկարիչ խումբի:

ՊԷՉԵՆԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ-ՎԱՐՃԱՐԱՆ — (Մազրի Գիւղ) Ունեցած է սկառուտական խումբեր խմբապետութեամբ Քերովրէ Ժպտունիի (հեղինակ Վարժարացի-Բարձրացուքի քայլերդի խօսքերուն): Հանգուցեալը շատ բեղմնաւոր աշխատանք տարած է մարդելով սկառուտները: Կազմակերպած է զանազան արշաւներ եւ բանակումներ: Ունեցած են ոտնազնդակի խումբ եւ մարզուած սթիլթներ. փոխ-խմբապետը եղած է Կապենց:

ՎԻՔԻԻ-ՀՕՄ եւ ՏԷՕՁ-ՀՕՄ — Առաջինը Գուճ Գարուի, իսկ երկրորդը՝ Մահմուտ Փաշայի մէջ, բոլոր որբանոցներէն հասնող չափահաս որբերը կը բերուէին ռու: Անոնք ինքնաբաւ կը դառնային: Յաջորդաբար դուրս կ'ելլէին, կազմելով ընտանեկան օճախներ: Հ. Մ. Ը. Մ. ը կրցած է մեծ մարդական շարժում բերել այս հաստատութենէն:

ԳՈՒՂԷՂԻ ԶՕՐԱՆՈՑ-ՈՐԲԱՆՈՑ — Մարդական եւ սկառուտական մեծ գործունէութիւն ունեցած է, խմբապետութեամբ յայտնի մարդիկ եւ ներկայիս Եւրոպա Միջազգային մարդական դատաւոր՝ Գրիգոր Զօյլեանի:

Ամփոփ ապրով Պոլսոյ որբանոցներու եւ սկառուտները կազմակերպականց

աշխատանքներու պատկերը, կ'ուզենք ներկայացնել որք սկառուտներու պատմական Միջազգային սկառուտական այն տողանցքը որ նշանաւոր էր :

Քանի մը մէջըրումներ «Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Յուշարձանէն».—

«Սոյն տողանցքի մասին մանրամասնօրէն գրեցին Պոլսոյ Հայ եւ օտար թերթերը եւ յետոյ շարժանկարի վրայ ցոյց տրուեցաւ հասարակութեան, իրապէս փառքի եւ հայ կենսունակութեան ապացոյցի օր մը եղաւ հայերուն համար :

Նոյն օրը, անխտր ամէն Հայու սիրտ հպարտ յուզումով մը եւ աչքերը ուրախութեան արցունքով լեցուեցան : Մանաւանդ որբերու շարքերը ոչ միայն զնահատանքի արժանացան օտարներէն, այլ եւ ապշութեան մատնեցին թուրքերը : «Հայ դրօշը կարծես գիտակցօրէն կը պանծար» կը գրէ «Հայ Սկառուտ» կը ցնծար հովանաւորելով իր ապագայ քաղաքացիները, բարձրացած անոնց կուռ բազուկներուն վրայ :

Նոյն օրը, դարերով ստրուկ ապրած, աղատատենչ Հայը ինքնազատակերպով մրցումի մտաւ դարերով ազատ ապրած ազգերու զաւակներուն հետ եւ իր ազգային պատիւը վաւերացուց միջազգային կնիքով :

Այդ օրը Հայը ցոյց տուաւ իր քննադատներուն, որ ինք միայն լալով շնորհ չի խնդրեր, այլ եւ գիտէ սէգ կեցուածքով ու զուարթ դէմքով ոգեւորութիւն սփռել իր շուրջն :

Այս առթիւ, Պոլսոյ միջազգային ոստիկանութեան պետ եւ Պօյ-Սկառուտներու միջազգայ կազմակերպութեան նախագահ զնդապետ Մաքսուիլ եւ նաեւ Պոլսոյ բարձր դոմիները, Հայ որք սկառուտներու փառաւոր տողանցքի առթիւ զնահատական գրութիւններ ուղղած են, Հ. Մ. Ը. Մ. Ի կեդր. Վարչութեան

ԻԶՄԻՐԻ ՈՐԲԱՆՈՅՆԵՐԸ.— Կեդր. որբանոցի մարզական եւ սկառուտական գործունէութեան մասին տեղեկութիւններէն օգտուած ենք սոյն որբանոցի ընդհ. մարզիչին յուշագրէն, որմէ կը քաղենք քանի մը հատուածներ :

Իզմիրի տղայոց կեդրոնական եւ աղջկանց որբանոցները հիմնուած են 1918-ի զինադադարին : Նախաձեռնութեամբ Առաջնորդ Մատթ. Ինճէեան Աբդ. Ի, ինք անձամբ յանձնարումքի մը գլուխ անցած կը մեկնի Գոնիա եւ շրջակաները, ու թրքական որբանոցներէն եւ կայարաններէն հաւաքելով որբերը զունդ առ զունդ ուղարկած ու տեղաւորած է սոյն որբանոցներուն մէջ : Որբանոցներու նիւթական եւ բարոյականի հոգը ստանձնած է Հայ դպրութիւն : Կազմուած է խնամատար մարմին մը, բաղկացած Պրնք. Միհրան Ազնաւուրեանէ, Սուր. Թաղաբեանէ, Կարապետ Պալապանեանէ, Կարապետ Տիլէպէրէ, Դանիէլ Դանիէլեանէ եւ որբանոցի տնօրէն Օ. Կ. Թաղէտեանէ :

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ.— Նկատելով որ փոխանցիկ հիւանդութեամբ վարակուածներ կային որբերուն մէջ, որբանոցին անվատ շէնք մը դարմանարանի կը յատկացուի, խստիւ արգիլելով հազորդակցութիւնը միւս որբերուն հետ, մեծ մասամբ աչքի եւ գլխու մաշկի (թանշք) հիւանդութեամբ վարակուածներ էին, որոնք իրենց հետ բերած էին թուրք որբանոցներէն կամ թուրքերու տուններէն : Ծնորհիւ հոգատարութեան, լաւ սնունդին եւ առթիւօրներ՝ ձէլէպեանի, Սբարթալըի, Ինֆիլէճեանի եւ Փէլթիմալճեանի բժշկական խնամքներուն, զբիթէ անհետացան որբերուն մէջէն այդ վարակիչ հիւանդութիւնը :

ԿԱՐԳԱՊԱՀՆՈՒԹԻՒՆ — Ամենէն զփուարին զործերէն մէկը հանդիսացած է որբերուն մէջ կարգապահութիւն մտցնելը: Տարբեր բան չէր սպասուեր արդէն, թրքական հոգեբանութեամբ եւ սովորութիւններով մենցած մեր որբերէն: Կը պատահին խռովութիւններ եւ անկարգութիւններ, նախկին անկարող ցուցամու եւ հեղինակութիւն չունեցող որբերուն հսկիչին կողմէ:

Խնամատարութիւնը կը ստիպուի հեռացնել այս հսկիչը որբանոցէն, կը հրաւիրէ հեղինակութիւն ունեցող մարդիչ մը, որ, ոչ միայն կարգապահութիւնը շուտով կը հաստատէ, այլ՝ մարդական եւ սկստութեան մեծ յաջողութիւններ կ'արձանագրէ, իր յուշերուն մէջ կը բացատրէ մանրամասնօրէն մանկավարժական եւ զանազան մարդական նորութիւններու մասին, որ կիտարկած է, ու որբերու սէրը եւ համակրութիւնը շահած է:

ՄԱՐՄՆԱՄԱՐՁ — Կազմուած է սոնազնդակի ընտրովի խումբ մը, որ միջմասնահիւղային մրցումներուն մասնակցելով արխոյանութիւնը շահած է: Կը յիշուի Պօրոս Գունտաքեանի, Սողիկեանի, Կ. Սայաթի, Հայկազունի եւ Քաջազունի անունները, իրբեւ ճկուն եւ վարպետ խաղացողներ:

ՇՈՒԷՏԱԿԱՆ ԵՒ ԷՆՏԻԷՆ — ԳԼԸ (ցպիկ) խմբային շուէտական մարզանքները մեծ յաջողութիւն ունեցած են, իրենց համաչափ կանոնաւոր հրահանգներովը, նոյնը էմտիէն Գլըպներով 22 զանազան հրահանգներ, որոնք մեծ ճկնութեամբ եւ համաչափ տեղի ունեցած են: Մարզահանդէս մը տեղի կ'ունենայ ի ներկայութեան խնամակալութեան անօրէնիս եւ հանդիսականներու:

ՍԿԱՌՈՒՏԻՉՄ — Յանձնուած է իր օգնականներէն փոխ-խմբապետ Յով. Գազարաղեանին եւ անոր փոխանորդին Միւր. Շահինեանին) ներկուքն ալ 1922 ի քեմալական զբաւման նահատակուած են չէթէներու կողմէ, երբ իրբեւ միջազգային Կարմիր Սաշի անդամները թուրք մտորիս կողմէ վիրաւոր մեր ազգայինները փողոցներէն եւ կիսակործան տուններէն հաւաքելով դարմանատուն կը տանէին):

Ի՞նչ էմամնակուն մէջ կանոնաւոր սկստութեան խումբեր կը պատրաստեն, ինչպէս նաեւ փոխ-առաջնորդներ, առաջնորդներ եւ վարիչ առաջնորդներ: Ունեցած են արշաւներ եւ բանակումներ, իսկ որբ սկստաներու առջանցքը, հպարտ, սէք եւ ինքնապատահ ժողովուրդին ուրախութիւն եւ հրճուանք ազդած է:

ԱՌԼԷԹԻՉՄ — Որբերուն մէջ այդ մարդական ճիւղը մեծ հետաքրքրութիւն արթնցուցած է, յաճախ իրենց մարդիչին ընկերակցութեամբ միջազգ. ողիմպիականներուն ներկայ դտնուելուն պատճառաւ, մանաւանդ երբ միջազգ. ողիմպիականներուն նախօրեակին, իրենց մարդիչի մասնակցութիւնը ու որբանոցի մարզադաշտին մէջ փորձեր կատարելը, որբերու մեծամասնութեան մեծ մղում մը տուած է, այս ճիւղին հետեւելու:

Անոնցմէ ապագային նշանաւոր մարդիկներ ելան, որոնցմէ կը յիշուի Կ. Սայաթ, որ Աթէնքի յունական ողիմպիականներուն 400 մեդալ վազքին լաւ մարցանիշով արխոյանութիւն շահեցաւ:

Մեր որբերը մօտ երեք տարուան ընթացքին մեծ յաջողութիւններ արձանագրած են մարզական ամէն ճիւղի մէջ: Այն որբերը որ անհետ կորսուելու

դատապարտուած էին մեր ժողովուրդին համար. որքանոց մուշ կոխած շրջանին, որ, հայկական ոչ մէկ նշան ցոյց կուտային, ոչինչ կը յիշէին; ոչ ազգ, ոչ ծնողք եւ ոչ ալ իրենց սեփական անունները, շնորհիւ Հայ ժողովուրդին հողատարութեան եւ Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան հոգածու ինամ ջնեբրուն, եղան ազնիւ, կարգապահ եւ հայրենասէր հայեր:

Եւ այսպէս, նախապէս Հայ որբը ետքէն դարձաւ Հայ Արի կամ Հայ Մարդիկ, շնորհիւ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի:

ԿԱՐՑ ՇԱՀԻՆԵԱՆ

Գուլէլիի (Կ. Պալիս) Որբանոցի Մարզպանի Էսք
Ղկկավարուրէի սկստու-խմբապետ Գր. Ճօլօխմի

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԾԱՇԿԵՐՈՅԹԸ

ԾԱՇԿԵՐՈՅԹԻՆ ԱՐԻՒՒՆԻՔԸ

Հոկտեմբեր 30, 1955 պիտի մնայ կարեւոր թուական մը Համազգային Հայագիտական Միութեան կեանքին մէջ, ինչպէս նաեւ Ամերիկահայութեան ուսումնական ու մշակութային ձեռնարկներուն մէջ: Այդ օր անդի ունեցաւ ճաշկերոյթ մը, ուր ներկայ էին այնպիսի յայտնի հիւրեր, ինչպէս Հարվըրտ Համալսարանի Նախագահը, Նաթան Մ. Բիւդի, Թատերագիր Ուիլլըմ Սարոյեան - Քայիֆոռնիայէն-, Փոփ-կառավարիչ Մէսէչիւսէյի, Սամըր Ութիլի եւ ուրիշ ականաւոր անձեր:

Համազգային Հայագիտական Միութեան հովանաւորութեամբ ձեռնարկուած այս շքեղ ճաշկերոյթին նպատակն էր պաշտօնական ու հրատարակչային սկիզբ մը տալ 300-000 տալարի Համազգային հանգանակութեան, որուն նպատակն է հաստատել Աթոռ մը Հայկական Ուսմանց, Հարվըրտի մէջ: Աւելի քան չորս հարիւր անձեր ներկայ էին ճաշկերոյթին, եկած Նիւ Ինկլէնտի զանազան կողմներէն, ինչպէս նաեւ ուրիշ նահանգներէ: Պոստոնի Հարվըրտ Բըլլըպի մէջ անդի ունեցած այս ճաշկերոյթի ընթացքին մօտաւորապէս 30 հազար տալարի նուէրներու գումար մը գոյացաւ:

Այս թուականէն շարք մը ետք, Նոյեմբեր 5-ին, յայտարարուեցաւ պաշտօնական զեկուցում մը Համազգային Հայագիտական Միութեան Վարիչ Մարմնի Ատենապետ, Պր. Մանուկ Եանկի եւ Հարվըրտ Համալսարանի Արուեստից եւ Գիտութեանց Կաճառէն, Տեսուչ Մըկճօրճ Պանտի կողմէ: 1956-ի աշնան Հայիական ուսմանց եւ ուսումնասիրութեանց յառաջացման համար չափաւոր ԲԲՕԿԲԱՄ մը պիտի սկսի Հարվըրտ Համալսարանի Միջին Արեւելեան Ուսմանց Կեդրոնին մէջ: Ասփիւս քրտի ըրբայ Ժամանակագորք եւ նախապարաստական աշխատանքի ծրագիր մը, մինչեւ որ Հայկական Ամպիոնը հաստատուի, եւ պիտի ըլլայ տարրեր ու աւելի լայն ԲԲՕԿԲԱՄ-էն, որ այժմ պոյոլթիւն ունի Հարվըրտի մէջ: Իսկ նոր ԲԲՕԿԲԱՄ-ին չափն ու պարունակութիւնը կախում պիտի ունենայ մինչեւ 1956-ի Սեպտեմբերին հաւաքուելիք նուիրատուութիւններու գումարէն եւ կրնայ պարունակել դարոցական տարեթուակ 1 ՎՔԱԼԼԲԵԻԻ - մը: Հրատարակչական օգնազուսմաները եւ կամ Հայիական Մատենադարանին համար զնուելիք դիրքեր եւ պարբերութիւններ:

ԻՆՉ ԸՍԻՆ ԲԻՒԶԻ ԵՒ ՍԱՐՈՅԵԱՆ

Համալսարանի Նախագահը, Բիւդի, իր աճուին մէջ գոհուեցաւ թիւն յայտնեց որ Համազգային Հայագիտական Միութիւնը նախընտրած է Հարվըրտ որպէս կեդրոն եւ օրրան Հայագիտական ուսմանց ր Անիկա շնչանց, թէ Հայագիտական Ամպիոնի մը հաստատումը այս Համալսարանին մէջ պիտի նշանակէ լեցնել կարեւոր պարագայ մը Միջին Արեւելեան պատմութեան մասին մեր գիտութեան եւ աօթ՝ սորվելու լայնօրէն կարեւոր ազգային մշակոյթի մը մասին, Հայիական մշակոյթի, որ բերած է մեծ նպաստներ քաղաքէի քաղաքակրթութեան: Նախագահ Բիւդի աւելցուց, թէ Հայ լեզուի եւ պատմութեան այնպիսի մնայուն ամպիոն մը պիտի ունենայ անսուսման արժէք եւ կարեւորութիւն, որովհետեւ պիտի ապահովցնէ Հայիական ուսմանց շարունակականութիւնը բարձր ուսումնական աստիճանի վրայ: «Հայիական ուսմանց մշակումը կարեւոր է, որովհետեւ Հայ մշակոյթը ընդհուրովում ք խոր կրօնական եւ գրական արժէքներով», յրաւ Տըքթ. Բիւդի: Ան փութաց վստահ-

նասիրութեան համար կեղերնի մը հաստատումը, ի Հարվըրտ, պիտի ըլլայ բարձրորէն արժէքաւոր նպաստ մը Հայոց կողմէ, աւելի լաւ հասկնալու համար աշխարհի ժողովուրդները:

Պատուոյ սեղանին շուրջ բազմած միւս հիւրերն էին Սըր Հէմիլթըն Ա. Բ. Կիպ, երբեմնի փրոֆ. Արաբերէնի Անլիոյ Օքսֆորտ Համալսարանին մէջ եւ ներկայիս Հարվըրտի մէջ Համա-Համալսարանային փրոֆէսէօրը, փրոֆ. Մարք Բալֆ, Ուտորի Քլարք Համալսարանի Պատմութեան եւ Միջազգային Յարաբերութեանց Ուսումնարամէն, իսկ Հ. Հ. Մ. Ի Վարիչ Մարմնի անդամներէն, փրոֆ. Մանասէ Սեւակ, Բէնիլիվանիա Համալսարանի Բժշկական Կանճառէն, եւ Ջօրաւոր Սարգիս Ջարգարեան: Հոգեւորականներէն ներկայ էին, Տ. Արտէն քհնյ. Ալճեան, Տ. Բարզէն քհնյ. Մաքսուտեան եւ Պատուելի Երուանդ Հասիրտեան: Երաժշտական քանի մը զեղեցիկ կտորներ հրամցուեցան հանրածանօթ արուեստագիտուհիներ՝ Մարօ եւ Անահիտ Աճէմեան քոյրերու կողմէ:

«ԱՄԵՆԷՆ ՅԱՐՄԱՐ ԵՒ ԿԱՐՈՂ ԱՆՁԸ ՊԻՏԻ ՓՆՏՏՈՒՄ»

Համայնարանի կողմէ դրամական խոստումները ընդունելէ ետք, Տեսուչ Պատիկ յայտնեց իր խնդակցութիւնը այս սքանչելի Հիմնադրին - Փընտ - ի մը մասին, Հայկական ուսմանց համար, ի Հարվըրտ: Ան ըտու թէ յափաւոր ԲՐՕԿՐԱՄ-ը Հայկական ուսմանց, հաւանաբար պիտի սկսի ՄՔԱԼԸՆԻ-ով կամ, եթէ կարելի ըլլայ, Հայկական Պատմութեան մէջ ուսման եւ ուսուցման ԲՐՕԵՐԱՄ-ով մը: Ան խոստացաւ, թէ երբ որ Հայկական Ուսմանց Ամպիոնը հաստատուի, Հարվըրտ պիտի փնտռէ այս մարդին մէջ ամենէն կարող եւ յարմար անձը, զայն պաշտօնի կոչելու համար:

Վարիչ Մարմնի Ատենապետ, Մ. Եանկ յայտնեց նաեւ որ այն գումարները, որ կը հաւաքուին Հարվըրտի Հայկական Ամպիոնի համար, պիտի երթան ուղղակի Համայնարանին այն Հիմնադրամին որ սահմանուած է Հայկական ուսմանց համար: Այս Հիմնադրամէն է որ հետզհետէ մեծ ԲՐՕԿՐԱՄ-ներ պիտի հաստատուին Համայնարանին մէջ, մինչեւ ամբողջնալը 300.000 պոլարի գումարի: Ան յիշեց, թէ Հարվըրտի նիւթական նպաստը այս ԲՐՕԿՐԱՄ-ի յաջողութեան համար պիտի ըլլայ շուրջ այնքան, որքան Հ. Հ. Մ. Ի հանգանակելիքը:

ՆՈՒԵՐՆԵՐ ՂՐԿԵԼ ՀԱՐՎՐՏԻ

Այս Հիմնադրամին երթալիք նուէրներ կրնան զրկուիլ Համազգային Հայագիտական Միութեան, հետեւեալ հասցեով.

National Association for Armenian Studies and Research
1430 Massachusetts Avenue. Cambridge 38, Mass.

Չէքերր պէտք է գրուին հետեւեալ անուան.
"Harvard University Armenian Studies Fund"

Ստացողներն պիտի զրկուին Հարվըրտ Համալսարանի կողմէ:
Այս ԲՐՕԿՐԱՄ-ի եւ կամ Հ. Հ. Մ. Ի մասին յաւելեալ տեղեկութիւններ սիրով կը զրկուին կիսէ ուղուին: Անոնք որ կը փափաքին իրենց անուճով ուսումնական հաստատութիւն մը ունենալ 15.000 սոլարի նուիրատուութեամբ եւ այս մասին տեղեկութեան եւ կամ կարգադրութեան պէտք ունին, կրնան դիմել Հարվըրտի պաշտօնական գրասենեակը՝ Հ. Հ. Մ. Ի միջոցաւ:

Միացնելու մէջ ուժերու դաւժ հաւաքուած 30.000-ին վրայ ղէքօ մըն ալ աւելցնելու եւ շուտով 300.000-ի գումարը գոյացնելու, ի մտնջնաւարուութիւն Հայ գրի եւ մշակութի:

ՔՂԹԱԿԻՏ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԶԻԵՐԸ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԶԻՎԱՐՆԵՐԸ (ՃՕՔԷՑ)

(Սեփական քաղաքացիութիւն)

Առաջին կենդանին որ ընտելացուած է՝ շունն է, իր դանազան տեսակներէն բնուած մէջ: Ամենէն աւելի օգտակարութիւն ցոյց կուտայ, իբր պահապան:

Հայկական բարձրաւանդակին նման երկրի մը մէջ, ուր դոյութիւն ունէին երկու տեսակ ժողովրդային զանգուածներ, խաշնարածը եւ Հողագործը: Բնականոն պայմաններու տակ առաջինը մասցու կենդանի կը Հայթայթէր երկրորդին փոխարէն ստանալով Հաց: Սակայն յաճախ խաշնարածը կ'ունենար աւազակային հակումներ, կը նախընտրէր գողնալ Հողագործին Հացը, եւ սակաւաթիւ ընտանի անասունները, փոխարէն տալով ոչինչ, կամ քանի մը նետի եւ դաշոյնի Հարուածներ:

Այսպիսի պայմաններու տակ բնական է, որ խոշոր շար դամբու մը, մեծ օգտակարութիւն կը ներկայացնէր Հողագործին համար, վատնաբ մտռոնանշելով եւ իր Հատու ժանիքներովը անոր զօրավիգ Հանդիսանալով:

Գալով Հովիտին՝ իր կարգին կրնար դայլերու, դազաններու եւ ուրիշ խաշնարածներու յարձակմանը ենթարկուիլ:

Ինքն ալ իր կարգին պէտք ունէր Հովնապահ շունի մը հօտը առաջնորդելու եւ անոր վրայ հակելու համար:

Երբ մարկուտութիւնը աւելի զարգացաւ, ապրանքներու փոխանակութիւնը անբաւարար Համարուելով՝ պէտքը զգացուեցաւ բեռնատար անասունի մը, որ կ'ընկերանար շրջիկ վաճառականին եւ կը ծառայէր իբր դրաստ այս վերջնոյն, իր զնած եւ ծախուելու սահմանուած ապրանքներուն համար:

Քրիստոսէ երեք Հազար տարի առաջ, արդէն էջը կը գտնեն Միջագետքի վաղեմի շիրիմներուն մէջ, գործածուելով իբր բեռնատար. ինչպէս նաեւ այս քաշելու սահմանուած:

Աւելի յետոյ յամբարայլ՝ այս համեստ անասունը չէր կրնար միայնակ գոհացում տալ յառաջդիմող քաղաքակրթութեան պահանջներուն: Հետեւաբար պէտքը կը զգացուէր աւելի արագաշարժ կենդանիի մը՝ այսինքն ձիուն, որ նախ քաշելով ծանրակառքերը, ապա՝ իբր Հեծանիյի ծառայելով, որով Հնդեւրոպականներուն ապահովեց գերակաութիւնը Մերձաւոր Արեւելի մէջ:

Հայաստանի Հնուց ի վեր ձիագրութեան Հայրենիքը եղած է, Նշանաւոր էին Հայկական ընտիր եւ ազնիւ երիվարները:

Արեւմտեանց շրջանին (Ն. Ք. 600), Հայաստանը գրադարանական Պարսիկ Վերջալից Արքային՝ Հանդէպ իր օտարեկան Հարկը կը Հատուցանէր 20 Հազար ընտիր նժուղներով:

Նշանաւոր էր նաեւ «Հայկական Համբաւաւոր այրուձին», որ կր կուէր երկու ձեռով. գրուով կամ փախուտ կեղծելով, եւ իր ռազմադիտական նախնային միջոցին՝ գէպի հոսե դառնալով մահացու նետեր կ'արձակէր թշնամիին վրայ:

Հայկական այրուձին ծառայեց Հայաստանի, Պարսկաստանի, Հռոմի, Գիւլեւ նաեւ արաբական եւ բիզանդական բանակներու մէջ:

Հալթրական երկու պատերազմներու ընթացքին (1917-1918 եւ 1920), Հայկական Հեծնապօրքը ետ չէր մնար թուրքերէն:

Բնական է, որ այսպիսի ժողովուրդի մը գաւազները Հաւատարիմ մնալին՝ իրենց ցեղային շրջապատի թանկագին ընկերակցին, այսինքն երբվարին: Այսօր Վեֆենական զօրամասերը ձին քշած են Հրապարակէն: Սակայն Հայ

երիտասարդը բնազդաբար՝ եթէ մայրենի լեզուն մտցած՝ Ֆրանսերէն կամ
ոնէջ օտար լեզուներ կը խօսի․․․, չէ մտցած սակայն ձիարշափ կրկէտ-
ները, ուր կը փայլին Վարդապետեան (18 տարեկան), Ս. Ճէօնէօբեան 16
տարեկան), երկու հասցաքի՝ Յօֆէյները (ձիավար) եւ Ստեփանեան կոչուած
գետատի կտառաւարը՝ որոնք բազմաթիւ յաղթանակներ տանելով փարիզեան
ձիարշափ հանդիսաւարներու վրայ, տիրացած են շարք մը զափնկառակներու,
զիրենք զործածող ձիատէրերուն ապահովելով մեծ գումարներ, սահ-
մանաւած օրուան յաղթական ձիուն :

ՌԸԿԳԻԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ, ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ԸԼԼԱՍՈՎ,

ՀԱՅ ՄԸ՝ ԱՆԻՐԱՆԻԿ ԱՐԷԼԵԱՆ ԿԸ ՓԱՅԼԻ ՌԸԿԳԻ 13-ՐԻՒ ՄԷՋ

Դեկտ. 11-ին, Փաքք տէ Փրէմսի մարզադաշտին վրայ 13.000 հանդիսա-
կաններու ներկայութեան, տեղի ունեցաւ Յրանոտ-Անգլիա (Ռըզլի 13-ի)
Միջազգային հանգիպումը : Յրանոտ շախմատի Անգլիոյ 5-ի դէմ 17 կէտով :
Այժաւթիւ մասնաւոր գնահատանքի արժանացաւ Ֆրանսահայ «հետա-
պնդող» Անդրանիկ (Նիքի) Արէլեան :
«Նիքի» մարզաթերթը՝ հետեւեալ դրուատալից տողերը կը նուիրէ հե-
յազգի» Ռըզլիմէմին :

Արէլեան շախմատի զերակշռութիւն մը ցոյց տուաւ հետապնդման մէջ :
Յրանապիսի գտասնեւերեքներուն» մասնադէտը, Ա. կիտարշահին հին եւ Բ.
խաղամասին մէջ Յօթը անգամ գնդակը յաջողեցաւ խել իր հակառակորդնե-
րուն ձեռքէն : Մինչ անգլիացի նշանաւոր Մաջ Բինէյը՝ երկու անգամ յաջո-
ղեցաւ իր նպատակին մէջ, բաց առդի՝ բազմաթիւ սխալներ գործեց մրցման
ընթացքին : Անգլիացիք կրեցին 21 պատժահարուած՝ 17-ի փոխան :

Ատեն մը Յրանոտ փտաուսորուեցաւ «Աշխարհի աշխարհ» ծանրութեան ախոր-
եան Ռօպէր Գոհէնով : Անկարելի էր կոսիմարտի կամ մարզական թերթ մը
գնել, որուն վրայ Գոհէնի մեծադիր պատկերը չգտնուէր :

Չենք գիտեր ինչ հաշիւներով, թերեւ 10 Դեկտ.ին, Վիպլ տէ Սփօնիս
սրահին մէջ մեծ շահ մը զբաղանջու հոտանկարէն հմայուելով՝ իր մէմեթը
մրցում մը կնքեց, որ բնաւ դոյութեան իրաւունք չուէր, եւ մարզական տե-
սակէտով ոչինչ կը նշանակէր : Մանաւանդ, որ մէկ տարի առաջ Ռօպէր Գո-
հէն մէկ ծանր եւ մէկ թեթիւ ինքնաշարժ արկածներ ունեցած էր, բազմա-
թիւ անգամներ հիւանդանոց պատկելով եւ չկրնալով պէտք եղածին պէս
ինքնիշխան մարզել :

Գոհէնի հակառակորդն էր Շէրիֆ Համեա «փետուր ծանրութեան» նշա-
նաւոր Ալճերիացին, որ վտանգաւոր է մասնաւորապէս իր զօրեզ «փուլնով»
եւ հակահարուածներով : Արարը՝ իր ծանրութեան մէջ իրեն արժանի հակա-
ռակորդ չունի, բաց առդի՝ չորս-հինգ առաջարկ (թեթիւ ծանրութեան)
կոսիմարտիկներէ : Այդ դասակարգին մէջն ալ կրնայ տիրական կերպով իր
զերակշռութիւնը ապահովել : Մնացեալ բոլորին ալ հաշիւը՝ քանի մը ռաւմե-
տէն մաքրելով :

Սե անխուսափելի պատահեցաւ : Ա. շրջանէն սկսեալ, Ռօպէր Գոհէն կե-
տանայ հարուածուելով զարհուրելի պատիժի մը ենթարկուեցաւ : Բ. շրջանին,
ինը երկվայրկեանի համար դեպիւր համբուրելով․․․, մինչ շրջանին վերջա-
ւորութեանը ծանուցանող զանգը փրկարար դեր մը կը խաղար․․․, զինքը
անել դրութեանէ մը՝ ազատելով :

Մրցումը շարունակուեցաւ, առումտները կը սահէին, ԵհերիՖ Համես կը շարունակէր իր անխնայ հարուածներու տեղատարափը:

է. չրջանին, Ալճերիացիին՝ անգամ մըն ալ դետին կը ղրկէր իր հակառակորդը՝ եւ Ժ. չրջանին Գոհէն աչքէն վիրաւորուելով՝ էրաւարարը, նշանաւոր Շեման՝ կը պարտաւորէր մրցումը դադարեցնել: Այս կերպով անսխառնակ արդիւնք մը ձեռքեմը նաքառութով պարտութիւն կ'արձանագրուի Ռօպէր Գոհէնի յաջորդին մէջ:

Ահաւասիկ քանի մը յատկանշական վերնագրեր: «Ռօպէր Գոհէն պարտուած արոյեանքը եւ ուրիշներ:

Աւելին ըլլալով ծաղրանկարներ, որոնք չափազանց նուրբ Ֆրանսական պատմութեամբ մը՝ աղէտը կը նկարագրեն...»

Այս բոլորը տեղի չէին ունենար եթէ այս աննպատակ մրցումը կնքուած չըլլար: Ռօպէր Գոգէն՝ խոշոր գումար մը շահեցաւ, բայց շատ բան կորսնցնուց իր համբաւէն:

Տեղն է ըսել Մէճեճըրին «ամէն ինչ չափի ու կշռի ենթակայ է»:

«ԵՐԲԵՍՆ ԿՐ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՅ»

Երբ կոփամարտիկ մը հրապարակէն կը քաշուի, ու քանի մը տարուան բացակայութենէ յետոյ, կրկին կը փափաքի ռինկ բարձրանալ, Ամերիկացիք սովորութիւն ունին ըսելու Անոնք չեն վերադառնար»: Մինչև հիմա այս առածը համապատասխանած է ճշմարտութեան:

Սակայն Ռէյ Շուկըր Ռօպէրսըն՝ (ամերիկացի խափշիկը) 38 տարեկան, հակառակը ապացուց:

Երեք տարիէ ի վեր հանգստեան կոչած էր ինքզինքը: Արդ՝ յանկարծ, կրկին ռինկ բարձրանալով, Օլմընի նման մեծ կոփամարտիկ մը՝ Բ. Ռաուտիք, Յօֆ-աուք ընելով տիրացաւ՝ իր նախկին սեփականութեանը: Այսինքն՝ միջին ծանրութեան աշխարհի արոյեանութեան, 10 Դեկտեմբեր 1955-ին Շիւքալոյի մէջ:

Աւրիշ հետաքրքրական պարագայ մըն ալ արձանագրեց Պէփ Վան Քլաւփէնէն 48 տարեկան Նոլանտացին: 15 չրջան գիմանալով Իտալիա Տիօն նշանաւոր խափշիկին:

Մենք ալ Փիէռ Սարգիսեան մը ունինք, հայկական կոփամարտի «անտակ որդին»: Եթէ ուզէր շատ մեծ արդիւնքներու կրնար հասնիլ: Բայց ատեն մը՝ մեծ յոյսեր ներշնչելէ յետոյ, իր պատեանին մէջ քաշուեցաւ, ձեռնոցները դարակը դնելով... ներկայիս կրկին կ'երևի...: Իտալիոյ մէջ քանի մը մրցում կատարելէ յետոյ, ներկայիս Փարիզի լայն կերպով եւ հասութեանը հրապարակը լքելով «Պրէսթիջի» դարձած է... մեղ զրկելով իր մրցմանց ականատես ըլլալու հաճոյքէն:

Տը Լայուէի եւ Բիա լը Նուարի յողթելէ յետոյ, վերջերս իրմէ Կ-Ռ քիթուելի ծանր կշռով «էլէնո»յի արոյեան պէլճիքացի Պայանո՝ նշանաւոր կոփամարտի հետ հասարար մնաց:

Փարիզ

ՍԱՐԳԻՍ Ս. ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

ԲժԻՇԿԻՆ ԽՕՄԲԸ

ՉԱՐԻՔՆԵՐՈՒ ՄԱՅՐԸ

Ճիգիջական անտրամադրութիւնը, որ պատճառ կ'ըլլայ յաճախ՝ բարոյական անտրամադրութեան նաեւ, հետեւանքն է ներքին զործարաններու անկանոն կամ անբաւարար աշխատանքին: Պնդութիւնը վտանգաւոր հիւանդութիւն մըն է: Անոր հետեւանքով բազմաթիւ մանրէներ կը մնան մեր մարմնոյն ներքը, կ'անցնին արեան մէջ, կը թունաւորեն, կը տկարացնեն, կը ծեղացնեն, կը սպաննեն զայն:

Եթէ կ'ուզես չծերանալ, եթէ կ'ուզես երկար ապրիլ, հանէ՛ լայնադիմ, կ'ըսէր նշանաւոր դիտողները: Մեզնիքով: Եւ իրօք Լէյն անգլիացին ամենամեծ յաջողութիւն մը ձեռք բերաւ հանելով հիւանդի մը լայնադիմ զայն մասուան վտանգէն փրկեց, երկարեց մնացեալ կեանքը: Բայց նման զործողութիւն մը բացառիկ պարագաներու մէջ միայն կը կատարուի:

Յատուկ անդալական կանոնով մը, մածուն ուսելով, զեղեր առնելով կարելի է պայշարիլ պնդութեան դէմ: Որոշ ժամերուն կը ճաշենք, մարմինը կ'ընարէ պիտանին, որոշ ժամերուն ալ անպէտք վտարենք մեր մարմնէն:

Մի՛ զարմանք եթէ ըսենք - հեղդութիւնը, մրսփելու միտումը, ձեռքի եւ մտքի աշխատանքին դանդաղումը հետեւանքն են մարտդական զործարաններու անկանոն կամ անբաւարար զործունէութեան: Մեծ թիւով ցաւերու - դիտու, շիդերու, կուրծքի, դէմքի, ոտքի ցաւերու - ետեւը կեցած է պնդութիւնը, որ կը թունաւորէ մարդուս մարմինը, կը գոբախտացնէ մարդս, վնասութիւն կը պատճառէ, կորսնցնել կուտայ ապրելու հրճուանքն իսկ:

Պնդութեան տառապողները «լղային» կը նկատուին եւ իբրեւ ջղային հիւանդներ կը դարձանուին սակայն ի զո՛ւր: Իրենց «լղային» հիւանդութեան ետեւ կեցած է պնդութիւնը: Գիտուն մէջ չէ իրենց հիւանդութիւնը, այլ՝ աղիքներուն: Եւ ջղայնութիւնը, դիտէք, հիւանդութիւն մըն է, որուն չեն հարդուրժեք ամենէն մերձաւոր ազգականներն իսկ:

Ինքնաթունաւորումին հետեւանքով մորթը կը ամբողջի, կը հերթափի, կը քրտնի, կը խորշոմի:

Ինքնաթունաւորումին հետեւանքով կը կորսուի արտրոտակը, կը ծանրանայ շունչը, կը չբանայ կամքը, կը փարատի երազը:

Ինքնաթունաւորումի հետեւանքով՝ կը բացուի բերանը, կը մեծնայ կուզը, կը փոքրանայ թոքը, չի բուսեր օդը:

Ինքնաթունաւորումի հետեւանքով՝ կը տկարանան ներքին զնդերները, կը խախտին իրենց անդերքն՝ ստամոքսը, աղիքները, չեն գործեր ներքին դեղձերը, ցաւ կը պատճառէ դաշտանը, կ'ամլանայ կիւր, կը յայտնուի յօգտացաւը:

Կը տեսնէք ուրեմն թէ ի՛նչ մեծ չարիք է պնդութիւնը: Ի՛նչ չարիք, մայրն է չարիքներու: Զգուշացէք անկէ, եթէ չէք ուզեր վերոյիշեալ փորձանքներուն ենթարկուիլ:

ՊՆԴՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ ԵՒ ԴԱՐՄԱՆԸ

Ա. - Պնդութեան հիմնական պատճառը աղիքներու գէշ կրթութիւնն է:

Այն օրը երբ մայրերը կամ ստնտունները կը վարժեցնեն մանուկները օրական մէկ անգամ եւ որոշեալ ժամուն արտաքսելու, ալ օրէն կը սկսի պնդութիւնը: Ան, ա՛լ աւելի կը սաստկանայ երբ մանուկը կը սկսի դպրոց յաճա-

խել: Առաւօտուն, մայրը աճապարանօք կը հաղուեցնէ իր զաւակը, նախաճաշ մը ընել կուտայ անոր, բայց կը մոռնայ էականը՝ արտաքսել տալը: Վնասը նուազ պիտի ըլլար, եթէ փոխանակ կաթով բուրձի կամ շոքոլայի, դաւաթ մը մածուն, թարմ պտուղներ եւլն. կերցնէր: Ինչ որ թէ՛ կը սնուցանէ եւ թէ՛ կը թունազրկէ: Տղան ալ աւելի մեծնալով, դպրոցին մէջ, այցելութեան պահուն կամ գործի ընթացքին, ժամանակ եւ պատեհութիւն չ'ունենար արտաքսելու եւ կը պահէ: Այնպէսով աղիքները ծուլութեամ կը վարժուին:

Վարենիները բնաւ պնդութիւն չեն ունենար, որովհետեւ օրուան մէջ քանի մը անգամ կը պարպեն իրենց աղիքները: Անոնք կ'օգտուին ամէն ճաշէ վերջ զգացուած պէտքէն, որուն կը հնազանդին անմիջապէս եւ ամէն տեղ, քանի որ ընկերային պատշաճութիւնները արգելք չեն ըլլար այդ բնական պէտքի գոհացումին:

Իրրեւ կանխազգուշութիւն, պէտք չէ ջանալ մանուկներուն արտաքուսմը կանոնաւորել, այլ թողուլ որ անոնց աղիքները իրենց ուղած կերպով դորձեն: Քիչ մը տարիքը առնելէն յետոյ, կանոնաւորեցէ՛ք՝ եթէ կ'ուզէք, բայց սխալ է կարծել թէ օրական մէկ անգամ արտաքուսմը բնախօսական է: Ինչպէս որ անհրաժեշտ է առտու եւ իրիկուն ակաւանները լուտլ, նոյնպէս պէտք է սովորութիւն ընել երկու անգամ դուրս ելլել:

Եթէ նմարենք որ պնդութեան ձգտում ունիք, պէտք է դիմէք ձեր բժիշկին:

Բ. — Արուեստական ճննդատութիւնը. —

Մեր այժմու սննդատութիւնը բնական չէ: Մանուկները եւ տկար անձերը գլխաւորաբար ճզմուած կերակուրներ (փիրէ) կ'ուտեն, առանց ծամելու, առանց լորձնոտելու. թանձրապուրներ եւ ճերմակ ալիւրէ հաց կը կլլեն, փոխանակ քիչ զտուած (85%) ալիւրով հաց (տան հաց) ուտելու: Գէշ տեսակի կփած պտուղներ կ'ուտեն, փոխանակ լաւ տեսակի եւ կեղեւով միասին թարմ պտուղներ ուտելու եւ լաւ ծամելու: Կեղեւազուրկ բրինձ կ'ուտեն, այսինքն մետաձ աւտիլիքներ առանց կիւսամիթի եւ առանց սեխիլոզի: Արդ, կենսա-նիւթերն ու սելիւլոզը ոյժ եւ կորով կուտան աղիքներուն:

Միւս, հակիթը, ձուկը, կաթը, շաքարը ամբողջովին կը մարսուին, աւելորդ մասեր չեն թողուր աղիքներուն մէջ, հետեւաբար չեն գրգռեր անոնց գնդերները: Որով, ինչպէս որեւէ դնդեր, աղիքներու դնդիրներն ալ կը տկարանան եւ հետզհետէ կը ծուլանան, եթէ գրգռում չստանան ու չկծկուին:

Ընդհակառակն, ամբողջական ալիւրով պատրաստուած հացը (տան հաց) թարմ բայց հասուն պտուղները, մանաւանդ խաղողը եւ սալորը, հում կամ շոքիով եփուած բանջարեղէնները աւելորդ մասեր կը թողուն, որոնք կը կազմեն կղկզանքը, կը գրգռեն աղիքները եւ կ'աւլեն ու կը մաքրեն զանոնք Բայց պէտք չէ մտռալ լաւ ծամել:

Գ. — Նստուկ կեանքը. —

Մանկավարժները եւ ուսուցիչները զանց կ'առնեն թէ՛ թոքերուն եւ թէ՛ որովայնին կրթութիւնը:

Դպրոցական ծրագրին մէջ, մարմնամարզը վերջին տեղը կը գրաւէ. նոյնը՝ դուրսի կեսնքին մէջ՝ ժամանակի կորուստ կը նկատուի:

Այդ զանցատութիւնը նոյնքան եւ աւելի վնաս կը պատճառէ աղիքիննորուն եւ կիներուն՝ որքան այրերուն:

Տրվիննե՛ր եւ արտորակներ, մարզանք բրէք, իմաստեցէ՛ք եւ լաւ վիճակի մէջ պահեցէ՛ք ձեր մարմինը՝ աժառակութենէն առաջ եւ հոգը: Ազա թէ ոչ, ժամանակէն առաջ պիտի ծերանաք եւ ձեր ընտանեկան երջանկութիւնը պիտի կորսուի:

Մարմնակրթութեան այդ միակնական կանոնը զանց քրին ձեր հայրերն ու մեծ ճայքերը եւ ատոր համար է որ աշար կը տեսնենք այնքան ինկած որովայններ, այնքան կէր կամ նիւար եւ տկարակազմ կիներ:

Արհեստով կամ գործով նստուկ կեանքի ենթակայ անձերու համար կենսական անհրաժեշտութիւն մըն է, ընդհանուր մարզանքին հետ՝ շնչողական մարզանքը, բոլորին համար անխախտ, հիւանդ ըլլան թէ առողջ:

Ծնողները եւ դաստիարակները պէտք է մանուկներուն սորվեցնեն շնչողութեան մարզանքը եւ սպառն այնքան կորով եւ ժամանակ որքան կարգալու գրեկ տարօրէն կու համար: Ենչի գիտնալը նոյնքան եւ աւելի կարեւոր է, քան մտային զարգացումը: Եւ արդէն մտային եւ բարոյական կրթութիւնը յաճախ սպասուած արդիւնքը չեն տար, եթէ ենթական լաւ չի շնչեր եւ լաւ չի պահպանուի իր աղիքները:

Ենչառութիւնը մարզելու համար բազմաթիւ վարժութիւններ եւ միջոցներ կան:

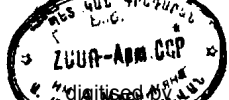
Դ. — Խուսափիլ աղիքներու վարակումէն —

Չնախկինը վտանգաւոր է անով որ աղիքներուն մէջ կը պահէ, կղզկանքին հետ, անոր մէջ գտնուող բիւրաւոր մանրէները: Ո՛րքէ կու գտնուի առողջ, Գիթեմ եւ քերամէն. Սկզբունքով մի՛ սարսափեք միջբրայէն. բայց նաեւ մի՛ արհամարհէք զայն:

Կը ճանչնամ մարդիկ, որոնք միջբրայի սարսափին տակ վաւարին, բարեկամի մը ձեռքը չեն սեղմեր, օրական քսան անգամ ձեռքերին կը լուսն, բերանին կը ցողուն: Չափազանցութիւն է այս: Յիշեցէ՛ք միշտ՝ որ անբարոյները կը մտնեն բերնէն, քիթէն, ինչպէս նաեւ արքանէն, Հետեալաբար արդիւնեցէ՛ք անոնց մուտքը, առաւօտ եւ երեկոյ լուալով ձեր դէմքը, բերանը եւ սրբանը: Հակակիրական դեղ կաթեցնելով քիթին մէջ, խողանակերով ձեր ակամները ճաշէն հոք՝ առաւօտ եւ իրիկուն: Սեղան մի՛ նստիք առանց լուալու ձեր ձեռքեր: Լուացէ՛ք նաեւ քամէն անգամ որ պէտքբարանէն կ'ելլէ: Սորվեցուցէ՛ք պղտրիներուն կտրել իրենց եղունգները, միշտ մաքուր պահել ձեռքերը, երբեք չուտել փոշի եւ քանձերը: Կենթակայ խմորեղէններ եւ անուղղէններ եւլն, եւլն:

Մանրէներուն դուրսի մուտքը արգիլելով հանդերձ, պէտք է շնչորացնել նաեւ աղիքներուն մէջ գոյութիւն ունեցող սովորական, մանրէները, որոնք Նիստմ եւ թունաւորում առաջ կը բերեն: Ատոր համար յաւապոյն միջոցը մածնակեքուրիքնն է:

Մածուը ուրիշ բան չէ, ինչպէս գիտէք, եթէ ոչ մշտնոյնք մը (Բիւրաքիւր) մեղի-զգապակաք մանրէներու որոնք կը նականետեն լաւնային եւ կը շնչորացնեն վնասակար մանրէներուն արտադրած թոյները: Միւս կողմէ, Բիւրաքուը շատ լաւ սնունդ մըն է: Այնպէս որ ան օգտակար է բոլորին: Ժամանակեղ Բիւրաքուը կը տարբերուի անկախաբար Բիւրաքուը (Բիւրաքուը) ինչքան:

նաթուհաւորումի ենթականերուն համար, մածրանը աննշարժութեան հիմը պէտք է կազմէ թէ՛ իբրև սնունդ եւ թէ՛ իբրև դարման:

Ծ — Հոգեբուժութիւն —

Հոգեբուժութիւնը շատ կարեւոր է: Երբեք մի խօսիչ ձեր ցաւերու մասին, ո՛չ դուք ձեզի, ոչ ալ ուրիշներուն: Այլ շարունակ ըսէք դուք ձեզի եւ ուրիշներուն՝ շատ լաւ եմ: Եարունակ կրկնելով, ի վերջոյ պիտի հաւատաց ձեր ըսածին եւ դուք ձեզի լաւ պիտի զգաք: Ինքնաթելադրութիւնը անհրաժեշտ է քրոնիկ հիւանդութիւններու բուժումին համար:

Եզրակացութիւն:

Մնողներ, հսկեցէք ձեր գաւակներուն եւ ընտանիքի միւս անդամներուն ձեռքերուն վրայ:

Բոլորին մարզանք եւ մարզախաղ ընել տուէք. դուք ալ մարզանք ըրէք:

Կիները կը կարծեն մարզանք ընել անհական գործեր տեսնելով կամ շուկաներ վազելով, յովանելով:

Ըսէք ձեր ամուսնոյն, որ գործի համար օրն ի բուն վազվզիլը՝ մարզանք չէ. եւ թէ որսորդութիւնն ու ձկնորսութիւնը բաւականաչափ չեն մարզեր. առոյգ եւ երիտասարդ պահելու համար:

Իսկ եթէ մտաւորական են, ամէն ջանք թափեցէք որ մարզանք կամ մարզախաղ ընեն, որովհետեւ ամենէն աւելի մտաւորականները դանց կ'առնան զանոնք: Անհանոյ բնաւորութիւն ունեցող, ջղայնոտ, շուտ բարկացող անձերը, ընդհանրապէս իրենց լայնադիէն թուհաւորութեանը են:

Եթէ ձեր կամ ձեր շուրջիներուն առողջութիւնը խանգարուի եւ ինքնաթուհաւորումի արդիւնք ըլլան այդ խանգարումները՝ (գլխու ցաւեր, անարիւնութիւն, անհնարութիւն, զղայնութիւն, նիհարութիւն, փորի ցաւեր, աղիքներու բորբոքում, մարտապիտան, մորթայիմ եւ դաշտամի խանգարումներ), ի՞նչ պէտք է ընել:

Դիմել ձեր բժիշկին:

Չէտք է նախ ճշդել թէ պնդութիւնը միայն ձա՞խ կողմն է, թէ ալ կողմն ալ անցած է, եւ ըստ այնմ դարմանել:

Հոգ տարէք ձեր աղիքներուն:

"Մատիս"

ԴՈԿՏ. ՕՆՆԻԿ ԿԵՐԿԵՐԵԱՆ

Ե Ր Գ Ի Ծ Ա Ն Ք

ԱՆՎԱՅՅԵԼ ԲԱՌԸ

Փոքրիկ Կիրակոսը իր մեծ մօր ներկայութեան շատ անվայել բառ մը գործածած է: Մեծ մայրը խիստ դարձացած կը հարցնէ.

— Ըսէ՛ նայի՛մ, ո՞վ քեզի սորվեցուց Գ. բառը:

— Դպրոցական ընկերոս:

— Ձրլլայ որ անգամ մըն ալ կրկնես, կ'ըսէ ձեր մայրը. ահաւասիկ մէկ փեսօ քեզի:

Դրամը դանձանակ նետելէ յետոյ, թռնիկը կ'ըսէ.

— Մեծ մայր, բառ մը դիտեմ, որ շատ աւելի անվայել է, ասկայն հինգ փեսայէն պակաս չեմ քախք:

ՄՈՒՐԱՑԿԱԼԸ

Կան պահեր, որ ինքզինքնին կը պարտադրեն ժողի: Երբ ժամանակը կը ճնչէ զիս, ժիակ ժիկթարութիւնս կը դռնեմ քաշուիլ սենեակին նեղիկ պատերուն մէջ, կարգալու կամ դրելու համար: Սակայն երկար չի տեսեր այս: Ներքին մղումով դուրս կը նետուի թափառելու անպատակ: Երբեմն երկարօրէն կը դիտեմ փողոցի անհետաքրքիր տաքիպաներն անգամ, ժողջո կեղքոնացնելու համար: Բայց անօգուտ, բուրդովին այլ բաներ կ'երգագեմ, որոնք իրականութեան հետ կազ չունին գրեթէ: Այսպիսի անորոշ պահերուն լուսադոյն միջոցը կը համարեմ ժանել շարժապատկերի որեւէ սրահ, առանց նախընտրութեան:

Օր մը, երբ շարժանկարի տոմսակ գնելու համար կանգնած էի պոչ կազմած բազմութեան մէջ, պատանի մը, շատ համեստ հաղուած, մտայնու ինձի:

— Պարո՛ն, կը հաճե՞ք հինգ փետո տալ. առևն շատ հեռու է, իսկ ես չողեկառքի դրամ չունիմ: Կը դիտէի աղան առանց բառ մը արտասանելու, հազար կասկածներ կ'ունցնէին ժաջէս:

Արդեօք դատարկապո՛րտ մըն է, կը մտածէի, որ օովորութիւն բրած է այդ ձեւով դրամ հուսաքել եւ իր տարիքին անհամապատասխան հաճոյքներու վատնել: Եթէ իրօք մուրացկան է, ինչո՞ւ ստել են կեղծել:

Իմ լուսթիւնը եւ խորհուրդները կը քաշուիլէին աղան, որուն պաղատանքը աւելի կը աստիպանար...

Սակայն իմ երկնդրանքը աւելի երկար տեսչ քան որ կը սպասէր: Աւ երբ խղճահարուած պատրաստ էի կատարել իր խնդրանքը, ան այլևս կորսուած էր խուժանին մէջ:

Ամբողջ ճեղքելով կ'ուզէի պատանին գտնել, երբ կին մը երեսիս կը պոսար:

— Զգո՛յձ պարո՛ն, գուլպա պատռեցիք:

ԼԵՒՈՆ ՏԵՐ ՊԱԼԱՆԱ

ՀԱՅ ԱԶԳԻՆ ԿԵՆՍՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Զարմանք կը պատճառէ գոյութեան կուռի տեսակէտէն, ուժերու յարատեւութիւնը եւ առկուռութիւնը այս փոքր ազգին, հայ ազգին, որ կանգնած է հզօր ազգերու միջև: Կործանեցաւ Մեծն Ասորեստանը ու Բաբելոնը, ահազին պարսից պետութիւնը, Պարթևներու, Մակեդոնացիներու տէրութիւնները: Մեծամեծ ազգեր անհետացան երկրիս երեսին, իսկ հայ ազգը ո՛չ միայն կենդանի մնաց, այլ եւ լի կեանքով ու յոյսով կը տոչորուի դիտութեան ծարուսով, եւ սիրով՝ դէպի աշխատանքը: Մինչև օրս կը խորհի թօթափել հազարամեայ լուծը, կը զարգացնէ իր լեզուն, կ'ուսանի դիտութիւնները, յառաջ կը մղէ ինքզինքը եւ արգէն շատ բանի հասած է: Հայ ազգը՝ իսկական հանելուկ մըն է, պատմութեան առջև: Հրեաներն ու գնչուները մշտնջենական թափառականներ են, զուրկ հայրենիքէ, առանց համար՝ շուր հաց՝ հոն կաց: Իսկ երկրազործ հայը լիթողոց իր հայրենիքը, չգաղթեց Վանայ ծովակի ափէն, Մասիսի ստորոտէն չհեռացաւ: Հայ երկրազործին սերտ կապը հայրենի հողին հետ՝ ինքնին կը հերքէ այն սխալ կարծիքը ըստ որում հայն ու հրեան հաւատար են իրարու, որպէս առեւտրական: Հայը եղաւ միջնորդ մը՝ Արեւելքի եւ Արեւուտեղի միջև, նման յոյնին. եղաւ ասոր պէս ճարտիկ, հնարաղէտ, նրբամիտ: Պերլինի վեհաժողովին մէջ Եւրոպա չէր ուզեր ճանչնալ հայութիւնը՝ իրբեւ ազգ: Եւ սակայն գոյութիւն ունի այդ ազգը. եւ այս իրողութիւնը հանելուկ մը կը թուի:

Սիսեյն, 1887

ՄԱՍՆԵԱԼ ԱԶԳԵՐՈՒ ՏԱՍՆԱՄԵԱԿԸ

Միացեալ Ազգաց Կազմակերպութիւնը տասը տարեկան եղաւ անցեալ տարի: Հոկտոբեր 24-ին, տասնամեակը լրացաւ ՄԱԿի Ուխտագրին, որ ստորագրուեցաւ Սան Ֆրանսիսքոյի մէջ՝ տասը տարի առաջ:

ՄԱԿի Ընդհանուր Ժողովը դիմում րբած է բոլոր ժողովուրդներուն, որ յատուկ փայլով նշեն այս պատմական տասնամեակը: Այս կոչին ի պատասխան նախագահ Այլընճաուերը Ապրիլ չորսին դիմում մը կատարեց ամերիկացի Ժողովուրդին խնդրելով, որ մասնաւոր հանդէսներով եւ հաւաքովներով նշեն ոչ միայն տասնամեակը, այլ Ամերիկայի հաւատքը այս Կազմակերպութեան ուղիին ու ապագային հանդէսը:

Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութիւնը արդիւնքն է մարդկային շատ հասկնալի պահանջի մը եւ գիտակցութեան մը: Պահանջը այն է, որ-աշխարհ ապրի արդարութեան ու խաղաղութեան մէջ, եւ ճշմարտութիւն դառնայ Ժողովուրդներու՝ եղբայրութեան զաղափարը: Գիտակցութիւնը այն է, որբայս նպատակին կարելի է հասնիլ միայն համագործակցութեամբ եւ իրերհասօկացողութեամբ:

ՄԱԿի Ուխտագիրը, որ ընդունուեցաւ միաձայնութեամբ Սան Ֆրանսիսքոյի մէջ, կը ներկայացնէ նախադիմ ծրագիր մը՝ մարդկութեան այս պահանջին որպէս արտայայտութիւն: Արժէ վերջիչել որոշ սկզբունքներ այդ Ուխտագրէն:

«Պէտք է փրկել գալիք սերունդները պատերազմի պատուհասէն»:

«Պէտք է վերահաստատել մեր հաւատքը մարդկային հիմնական իրաւունքներու հանդէպ, մարդկային արժանապատուութեան եւ մարդ անհատի արժէքին, հանդէպ հաւասար իրաւունքներու սկզբունքին մարդոց եւ ազգերու մէջ, եւ, ըլլան վերջինները մեծ թէ փոքր»:

«Պէտք է բաւարարել ընկերային յառաջդիմութիւնը եւ բարձրացնել կեանքի մակարդակը՝ աւելի լայն ազատութեան սահմաններու մէջ»:

«Պէտք է գործադրել հանդուրժողականութիւնը եւ ապրիլ միասին խաղաղութեան մէջ, որպէս բարի դրացիներ»:

«Պէտք է շարժան մէջ դնել միջազգային մեքենան, իրականացնելու համար տնտեսական եւ ընկերային յառաջդիմութիւնը բոլոր ազգերու»...

Ետ նախելով, կարելի է նշմարել, որ հակառակ բազմաթիւ յոսանքներէն, որոնցից են «Ժողովուրդներու» ՄԱԿը քալած է իր նախագիծած ուղղութեամբ:

ՄԱԿը հաշտարարի դեր կատարեց Պաղեստինի, Քաշմիրի եւ Ինտոնէզիոյ մէջ: ՄԱԿը յանձն առաւ հսկել Յունաստանի հիւսիսային սահմաններուն եւ յաջողութեամբ պրոբա հանց իր վրայ դրուած առաքելութիւնը:

Գործայի մէջ, ՄԱԿի զինեալ ուժերը ետ մղեցին զինուորական յարձակում մը եւ պատմութեան մէջ արձանագրեցին առաջին անգամ զինուորայէն հաւաքական պաշտպանութեան սկզբունքի գործադրութիւնը:

Տնտեսական եւ գիտական մարդիկ մէջ ՄԱԿը կրցաւ ի մի բերել բազմաթիւ ազգերու յառաջդիմութեան, գիտնականներն ու մասնագէտները եւ՝ օգտուելի անոնց ամբարած գիտութիւնէն:

Միլիոնաւոր մանուկներ փրկուեցան սովէն եւ հիւանդութենէ, շնորհիւ ՄԱԿի տարած աշխատանքներուն: Հարիւր հազարաւոր տարագիրներ եւ ստացան ՄԱԿի անվաճատելի օգնութիւնը:

Տասը տարի ետք, ետ նախելով կարելի է տեսնել ձախողութիւնները, սակայն անոնց պատճառած յոռաշքումը մեծապէս կը մեղմանայ, երբ նկատի առնուին նուաճումները: ՄԱԿը փաշխարտի ապագային համար

“ N A U A S A R T ”

AÑO 3, N° 34 MARZO DE 1956 BUENOS AIRES

El miedo de vivir, dice Henri Bordeaux, es la preocupación constante, única, por la propia tranquilidad. Es huir de las responsabilidades, de las luchas, de los peligros, de los esfuerzos. Es evitar con cuidado la fatiga, la exaltación, la pasión, el entusiasmo, el sacrificio, todas las acciones violentas que perturban... Es el egoísmo pasivo que prefiere disminuir su apetito antes que conseguir su comida y se hunde en la mezquindad de una vida incolora con tal de evitar choques, dolores, dificultades, obstáculos”.

Y es ésta, desgraciadamente, la posición de muchos de los que viven en este siglo. La sociedad actual con su ritmo agitado e imperioso, ha endurecido más aun la lucha por la vida. Pero ante tales exigencias se reacciona con muy diferente

capacidad de adaptación. Unos, fuertes, valerosos, capaces, no simplemente se dejan envolver por el fragor del combate, sino que intervienen decididos en él, con ánimo de triunfar... luchando. Otros, no menos capaces, pero sí menos conscientes de su valía, renuncian antes de intentarlo, a probar la victoria y siguen al mundo en su agitada trayectoria, no como el ser que lo quiere, sino como el que es arrastrado sin decidirse siquiera por la rebeldía.

Esta falta de un ideal que alienta su existencia, les priva de anhelar el mañana.

Nada esperan del futuro... porque nada le piden. Y al contrario, temen que en su vaiven les depare una novedad que les obligue a interrumpir la indiferencia y el abandono en que vegetan.

A menudo, el origen de tales situaciones se rastrea en los años de la niñez, ya casi perdidos de la memoria. Influencias familiares. Desilusiones del hogar. Choques al primer contacto con otros niños de la escuela. Perturbaciones físicas y morales en la pubertad y adolescencia, a medida que se va afianzando la personalidad.

Otras veces, provienen de rudos traumas psíquicos en la juventud, en el matrimonio. Pero a la postre la consecuencia es la misma: una profunda y dolorosa desrealización.

EL MIEDO DE VIVIR

¿Cómo defenderse de esta amenaza? Lo primera y más importante es poner en orden el propio espejismo. Como quien quiere volver a habitar una casa semiderruida y colmarla de flores empieza por apuntalarla, pintarla y acicalarla, del mismo modo quien quiera rehacer su vida debe empezar desde abajo. Sacar las telas de arañas de los prejuicios. Sacudir el polvo de la languidez y la triste nostalgia que no tiene razón de ser. Valorizar los viejos muebles tapados por la tierra, que son como las propias capacidades enterradas bajo el complejo de inferioridad, y usarlos, ponerlos a prueba, para convencerse

¿Por qué asusta Ud. a su hijo?

Desde la más temprana infancia, algunos chicos son "nerviosos". Se trata de niños inquietos e irritables desde bebés: delicados, sensitivos, fáciles de exaltarse; y llegan a contagiarse fácilmente la excitabilidad de los adultos. Semejantes chicos requieren pacidez y paciencia de parte de los padres. La mayor parte de los chicos "nerviosos", no son más que el producto de la forma en que se los trata. Los padres nerviosos producen y hasta causan chicos nerviosos. Constantemente están poniendo al chico frente a esto. Con sus propios nervios, ellos sientan un ejemplo; y usualmente, los chicos tratan de imitarlos. Comunican sus inquietudes al chico, las que han de ir en aumento. No le permiten seguir la vida por su camino, sino que lo empujan al extremo límite.

Cultive la calma. No inquiete a sus hijos. Déles paz y oportunidades para que piensen y aprendan por sí mismos. Use su sentido común; recuerde su propia niñez; sea paciente y cariñoso. Calme sus inquietudes o trate de dirigirlos hacia otros caminos, a fin de que no lleguen a pasar por el niño. Conozca a sus hijos; sus intereses y su capacidad; sus puntos débiles y fuertes. Por encima de todo, trate de conservar toda la calma y la paz que usted pueda. Es indudable un síntoma de debilidad tratar de ganar la

de que son tan buenos o mejores que los de la morada vecina. Iluminarla con las luces de la fe, de una fe que nos señala alguna razón para vivir, una meta ideal y un camino para alcanzarla. Llenarla con las flores de la belleza y la esperanza.

EDITORIAL

obediencia del niño mediante las amenazas. Cuando estas amenazas no llegan a llevarse a cabo no son posibles, o porque no se recuerdan, bien pronto pierden su eficacia; y las personas que las hacen, su prestigio.

En muchos casos en un principio tienen efecto, porque los chicos son susceptibles al miedo; pero más adelante, si es que no llegan a convertirse en unos descreídos, se transforman en unos seres tímidos y sensibles. Hay madres que creen que es amor el experimentar una serie de temores por todo lo que se refiere a su hijito. ¿Pero qué clase de amor es ese que anula la personalidad del hijito? Los padres que hacen esto, incurren en una seria falta.

El chico miedoso presenta una seria desventaja en la vida: miedo a la obscuridad, miedo a los animales, miedo a la multitud, miedo a las fuerzas desconocidas y misteriosas; todas estas cosas son las que los padres inculcan a sus hijos, y que llegan a sumarse a sus temores infantiles.

Por lo general, los padres amenazan a los chicos con el médico. Los amenazan con las medicinas. Por ello cuando hay que recurrir verdaderamente al médico o a la medicina, es cuando a la criatura le entra el pánico. Jamás debe amenazarse a un chico con alguna cosa que llegue a ser en el futuro algo que lo beneficie. Algunas madres amenazan a su hijo con arrojarlo de la ventana; al piso que habitan. Y como ésta, muchas otras amenazas son igualmente absurdas.

Algunas veces se somete a los chicos a castigos terribles. Una familia deseaba que su niño de seis años perdiera un hábito. Lo castigaban y ame-

nazaban, pero sin efecto. Finalmente, un fantasma se le apareció a él una noche y lo llevó fuera de casa, depositándolo en la oscuridad. No se dió cuenta que su hermana era el fantasma, y antes tampoco creía que había fantasmas.

Desde entonces todas las cosas le causaban miedo. La mayor parte de sus esfuerzos mentales eran absorbidos por el terror. Su trabajo en la escuela, que hasta entonces había sido bueno llegó a empobrecerse y llegó hasta tener miedo de encontrarse solo, aun con otros chicos.

Un chico de cuatro años no quería dormirse, y sólo lo hacía cuando su mamá lo amenazaba con el "cuco", produciéndole una gran excitación nerviosa. Sin embargo, la madre siguió hasta mucho tiempo después amenazándolo con el "cuco". ¡Porque era para ella el recurso más fácil de echar mano.

Un chico de 10 años faltaba a la escuela con frecuencia. Todos se preocupaban constantemente de su salud. El menor desarreglo en la comida o el menor golpe hacía que todos creyeran que se les iba a morir. Su madre el tomaba la temperatura todos los días. Lo dejaba en la cama al menor síntoma

de indisposición. Todas las cosas se le daban a dosis. Continuamente estaba preocupada por él. Era el único hijo y todos los desvelos de la madre se encontraban en él. ¿Y cuál es el resultado que obtuvo? Pues que ese hijo para el que esperaba la salud y la fuerza, se convirtió en un ser sin voluntad y semi-invalído.

Déjese pues a los chicos actuar con independencia. Ellos pueden pensar y saben discernir las cosas. Déseles la razón y guíelos, cuidadosamente. Hay que tratar de no aterrorizarlos. Jamás hay que hacerles promesas o amenazas si es que éstas no han de llevarse a cabo. Siempre hay que tratar de ser buenos en las palabras. Se los puede castigar; pero por sus malos actos, no porque uno esté enojado, o porque uno mismo se ha equivocado. Si uno llega a educarlos convenientemente durante los cinco primeros años, el debe adaptarse al chico a medida que uno crece. Si los padres toman nota de las reacciones buenas del chico —como si fueran consecuencias de su educación— por qué no tienen en cuenta también y se acusan a sí mismos de las malas acciones que éstos cometen?

Raffi Mirakian

PIELES

MODELOS

FINAS

REFORMAS

PELETERIA "PAPAZIAN"

SUIPACHA 942

T. E. 32.0705

Buenos Aires

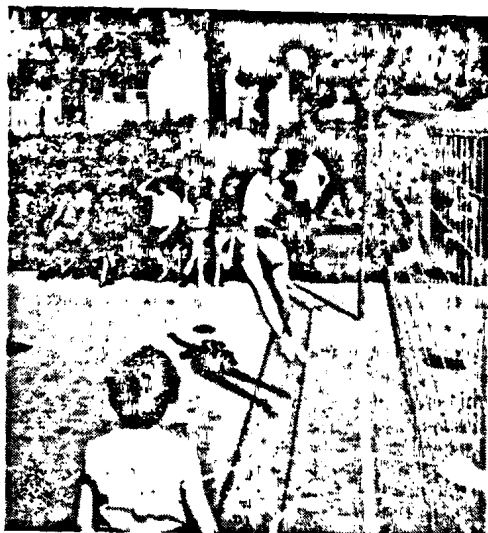
FOTOCRÓNICAS

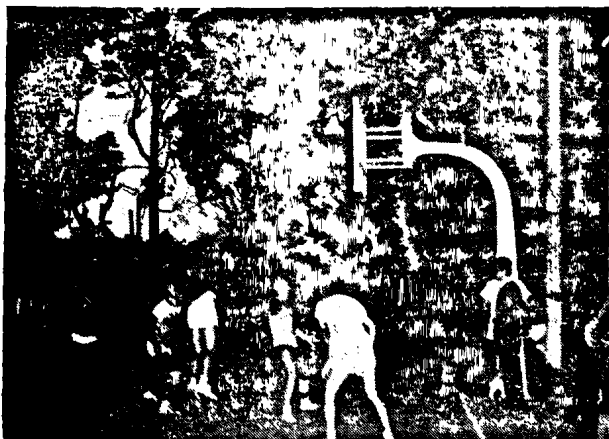
Nazaret Hovasapian, entrenador del equipo femenino de voleibol, dando las últimas instrucciones a las jugadoras, momentos antes de iniciarse el partido.

Del partido contra Plus Ultra. Ema Vartabedian termina de efectuar una magnífica levantada preparando el juego a la picada.

Contra Plus Ultra, Diana Mesropian obtiene otro tanto para nuestro equipo con una exitosa picada.

Una jugada interesante durante el campeonato interno de basquetbol.

PARA LA MUJER

Como adelgazar la cintura

Una cintura esbelta, cimbreante, te, elástica, flexible, graciosa... ¡Hé aquí seguramente una preciada posesión! Pero ¿cómo obtenerla?... Ninguna mujer ha de haber olvidado, con seguridad, aquellas famosas cinturas "de avispa" del 900, que todavía suministran a los caricaturistas motivo para intencionadas sátiras. ¿Desearía volver a ellas? Seguramente que no. La mujer puede sentirse dichosa de haberse librado por fin de aquellas antiguas modas crueles, antiestéticas y descabelladas.

Una cintura hermosa está ciertamente muy lejos de aquello. ¡Bienvenida la reacción que sepultó definitivamente en el olvido aquel arcaico concepto de lo que debe ser una silueta hermo-

sa! Pero... no es necesario que por eso nos vayamos al otro lado. "Irse al otro lado" significa, en este caso, pecar por exceso de silueta. Está muy bien la reacción contra la cintura "de avispa". Pero esa reacción no debe ser tan exagerada que nos conduzca al extremo opuesto: un cuerpo macizo y falto de gracia, en el que el tórax continúe rectamente con el abdomen. Esto último está tan alejado de la belleza, como la cintura demasiado angosta.

LA LINEA IDEAL DEL CUERPO FEMENINO

La línea ideal del cuerpo femenino no es ni lo uno ni lo otro. Debe incurvarse netamente hacia dentro en el sitio que corresponde a la cintura,

Cupo una meritoria actuación a nuestro equipo femenino de voleibol durante la temporada anterior.

para en seguida volver a sobresalir redondeándose en lo que corresponde a las caderas. La ausencia de esta armoniosa curva constituye lo que se llama "cintura cuadrada", y constituye la desesperación de más de una mujer bonita.

Adelgazar la cintura: he aquí el deseo ferviente de toda mujer. Pero adelgazarla por medios naturales, diríamos nosotros, ya que hay muchas maneras de lograrlo. El uso continuado de un corsé como el que llevaban nuestras abuelas también permite ostentar una cintura ideal. ¡Pero a qué precio! El corsé no adelgaza: comprime brutalmente. Antes que la mujer pudiera darse cuenta de lo que significaba el uso de semejante corsé hubo de pagarlo bastante caro. La mujer moderna no tiene por qué abonar el mismo importe. El ejemplo de sus antepasadas recientes es lo bastante demostrativo como para separarle inequívocadamente el camino a seguir.

¿Cuál es ese camino? He aquí lo que nos responde un autor francés: "La belleza de la cintura no puede resultar sino del desarrollo integral, y del cultivo constante de los músculos de la región abdominal".

EL MEJOR CORSE: LA MUSCULATURA ABDOMINAL

Ya alguien dijo que no había mejor corsé que el que nos obsequió la naturaleza: la musculatura abdominal. ¿Desde cuándo la mujer ha olvidado esta verdad fundamental? ¿En razón de qué concepto equivocado pretendió constreñir forzosamente sus vísceras para ocultar un defecto que podía remediar por medios muchos más simples y fisiológicos? Teniendo en cuenta

la forma de pensar, tan moderna de la mujer actual, podría parecer superfluo quizá hablar de los perjuicios del corsé. Sin embargo, dos palabras sobre el asunto no estaría de más. Al menos así lo creemos.

El corsé perjudicia, no sólo la salud, sino también la belleza. Es decir que, de manera sorprendente, vemos que los resultados son todo lo contrario de lo que se perseguía; no favorece la belleza, sino por el contrario: la disminuye. ¿Nos perdonarán nuestras lectoras que enumeremos, uno por uno, los perjuicios que un corsé demasiado ajustado puede ocasionar a la belleza y a la salud? Helos aquí, siquiera sea los principales, en mérito a la brevedad.

INCONVENIENTES DERIVADOS

DEL USO DEL CORSE, PARA LA

SALUD

1º Durante la juventud. traba el funcionamiento de la caja torácica, y dificulta la respiración. El tórax se

modifica en su forma y en su aspecto, y los pulmones se desarrollan mal.

2º El corsé impide los movimientos de libre expansión del abdomen, y de las costillas inferiores. En la respiración habitual interviene también el abdomen, aunque parezca lo contrario. Los niños de ambos sexos respiran casi exclusivamente con el abdomen. Después, con la edad, el tipo respiratorio se modifica en el mujer en la inmensa mayoría de los casos en tanto que en el hombre se conserva casi igual al de la niñez. Esta diferenciación respiratoria en uno y otro sexo, se debe en gran parte al uso continuado del corsé.

3º Por la presión ejercida sobre el tronco por el corsé, se dificulta la circulación de la sangre. Todas las funciones vitales resultan comprometidas por este motivo, como es fácil de comprender. Todos los órganos necesitan sangre oxigenada y roja en abundancia, especialmente cuando trabajan. Si la sangre les llega en escasa cantidad y mal, se comprende que su funcionamiento ha de ser también defectuoso.

4º El corsé debilita los órganos de la digestión. El estómago se dilata, cuando recibe los alimentos, pero mal puede hacerlo si se encuentra comprimido, estrechado, axiliado, por una cincha cruel que lo ahoga en un estrecho espacio. ¿Cómo puede pretenderse una perfecta digestión? Los intestinos sufren también por el mismo motivo. El diafragma no puede descender libremente, lo que impide la acción de masajes sobre el hígado y otras vísceras, que normalmente realiza. Esto explica que nuestras abuelas sufrieron casi todas de trastornos digestivos, cuyas consecuencias aun se hacen sentir.

5º El corsé, aun cuando no se halle demasiado ajustado, ejerce una presión sobre los órganos abdominales, en el sentido de arriba abajo. Esto origina

un descenso de los órganos genitales femeninos, convirtiéndose en la causa de molestias internas de toda índole.

Alguien ha dicho con toda razón que inducir a una muchacha joven al uso de un corsé ajustado es como colgarle para toda la vida el rótulo de "frágil". ¡Con cuánta razón!...

INCONVENIENTES DERIVADOS DEL USO DEL CORSE, PARA LA BELLEZA

Además ser un enemigo de la salud, el corsé ajustado perjudica seriamente la belleza. He aquí 5 de los principales "por qué's":

1º El corsé produce una deformación de la parte baja del torax, estrechándola. En lugar de la curva armoniosa que normalmente debe encontrarse en ese lugar, se origina un estrechamiento anguloso del aspecto menos estético.

2º El corsé atrofia los músculos abdominales y los de la región posterior del tronco. Esto se debe a que reemplaza paulatinamente a dichos músculos en su funcionamiento, y estos se atrofian por falta de función. El dorso se aplanando mostrando un perfil recto, en lugar de la armoniosa curva que le corresponde. El corsé termina por hacerse indispensable, al punto que no se puede más librarse de él. Es necesaria una larga reeducación, y ejercicios pacientes y continuados, para devolver a esos músculos su primitiva función de mantener erguida la columna vertebral. El corsé ajustado es el peor enemigo de una hermosa espalda.

3º La rigidez que impone al cuerpo el corsé estrecho, impide los movimientos graciosos, naturales, flexibles. No es posible inclinarse hacia adelante o los costados, o hacia atrás, si una férula inexorable, le impide. Las caderas per-

manecen rígidas, y el andar es falto de gracia.

4º El corsé ajustado disminuye la actividad general y espontánea, que es atributo inseparable de la belleza. Una mujer así aprisionada evita cuidadosamente todo esfuerzo, el más mínimo movimiento que pudiera parecer superfluo. Evidentemente, las condiciones de la vida moderna han contribuido en gran parte a desterrar esta condenable costumbre. ¿Podríamos acaso imaginarnos a cualquiera de las bellezas del 900, enfundadas en su corsé, viajando en un colectivo? Seguramente que no...

5º Y por fin, en las mujeres de carnes algo abundantes, al desplazarse los pelotones adiposos bajo la influencia de corsé, se acentúa el desmejoramiento de la silueta, con grave desmedro del aspecto general.

LA CINTURA PERFECTA

¿Seríamos demasiado presuntuosos al pretender haber demostrado mediante esta detallada enumeración los perjuicios que pueden ocasionar el uso constante de un corsé muy ajustado? Posiblemente no. De por sí se deduce una conclusión importante: no es allí donde debemos buscar la armonía y la perfección de la cintura, sino en el ejercicio. La gimnasia y el ejercicio físico son los únicos medios realmente seguros y verdaderos, con que puede contar una mujer que desee mejorar o adelgazar su cintura.

Ella nos permite alcanzar el doble fin que nos proponemos: por una parte, eliminar la adiposidad que está de más. Y por otra fortalecer los músculos de la cintura, cuya fortaleza es una garantía de armonía y perfección. Quitar la grasa es lo principal, pero no lo es todo. Falta además, cultivar los músculos de la cintura, cuya fortaleza

es una garantía de armonía y perfección. Quitar la grasa es lo principal, pero no lo es todo. Falta además cultivar los músculos. Es éste pues, el programa que debe proponerse toda lectora que anhele la posesión de una cintura hermosa.

Los ejercicios especialmente adaptados a este fin no deben ser ideados sólo con el objeto de conferir a su poseedora músculos resistentes, porque no es sólo esa cualidad la que debe anhelar la mujer. Deben ser además flexibles y elásticos, porque estas cualidades corresponden al movimiento femenino, que debe ser ondulante, insinuante y felino. Hay que recordar además, que en los músculos que trabajan no se deposita grasa. De manera que al mismo tiempo que se elimina el exceso, se impide que se acumule en lo sucesivo. Sin embargo, volvemos a repetir que adelgazar la cintura es relativamente fácil, y que debemos proponernos algo más: "trabajar" los músculos correspondientes hasta hacerles rendir el máximo de su eficiencia. Como detalle quizá accesorio de estos conceptos, pero de la mayor importancia para nuestro fin, queremos hacer resaltar que la natación es un deporte ideal para adquirir una cintura flexible y hermosa. El tennis, que obliga a flexiones del tronco en todo sentido, contribuye al mismo fin. Son dos deportes completos, que aconsejamos practicar a nuestras lectoras.

Sólo nos resta ahora aconsejarles moderación en las comidas, ya que el exceso alimenticio es fatal para la silueta. Y además, recomendarles que lean atentamente todas estas instrucciones

Una práctica asidua de los mismos ha de ser seguida con seguridad por la posesión del ideal tan largamente acariciado: una cintura hermosa.

¿ Quiere hacerse simpático ?

Muchas mujeres que reúnen cualidades físicas y espirituales corrientes normales, que no salen de lo común, envidian desde el anonimato a un reducido grupo de sus compañeras de sexo —especialmente a las que lucen su beldad en la pantalla del cine— por que se consideran incapaces de rivalizar con ellas en atracción, simpatía, "hechizos", de esos que hacen a los hombres inclinarse reverentes y poner a sus pies toda la riqueza de la tierra... si pueden.

Pero más que en la elegancia del vestir, en la gracia de caminar o en la belleza del rostro —que sin duda alguna tienen valor no despreciable— el secreto de esa atracción tiene un carácter espiritual; parece como si en el espíritu —digamos más claramente: en la mentalidad de la mujer— estuvieran atesoradas esas sugestivas cualidades que tanto preocupan a las del mal llamado sexo débil.

Son esos "pequeños toques" de nuestra personalidad los que hacen a los demás sentirse complacidos de vernos y desear vernos otra vez. Lo interesante es que todas esas cualidades están dentro de la esfera de nuestra posibilidad, y el alcanzarlas depende de nuestra posibilidad, y el alcanzarlas depende de nuestra voluntad y los recursos que sepamos emplear para ello.

Seguramente, Ud. conoce dos o tres —acaso una, por lo menos— de esas personas con las que uno tendría ganas de conversar una y otra vez; cordiales, junto a ellas la vida tiene un aspecto optimista, simpático, da ganas de vivirla por muchísimos años, y junto a quienes las horas pasan casi sin sentirlo.

Piense cuántas de esas personas que Ud. conoce, y que poseen esa cuali-

dad de "hacerse interesantes" son realmente bellas, o por lo menos bonitas. No todas, ¿verdad? Y no sería de extrañar que Ud., pensándolo bien, dijera: "¡Qué curioso! Ninguno de los que yo conozco, en esa clase de personas, tiene nada de ello en sus facciones, en su andar, en su físico todo...".

Puede que tengan algún detalle físico bien conformado: sus ojos, su nariz, su voz... Pero, así en general, nada de particularmente bello. Y si tienen, por el contrario, algún defecto, ¿verdad que estando con ellos casi no se les nota? Parece como si todo lo defectuoso se borrara al influjo de su personalidad firme, sugestiva, "atractiva", esa palabrita que tanto interesa a las mujeres...

SER ATRACTIVO NO IMPLICA SER UN GENIO

No siempre estas personas son notables por sus dotes, intelectuales. Acaso hayan interpretado así, los que notaron que hablamos al principio de "mentalidad".

Pero si queremos encontrar personas atractivas no vamos a ir por todas partes buscando genios, individuos de talento excepcional. Al contrario, los que

FABRICA DE TEJIDOS

DE ALGODON

TEXTIL

MURAD

de Miron Leonian

VICTORIA 701

Hurlingham F.C.N.G.S.M.

saben ser simpáticos a quienes les rodean, nunca están solos, nunca se los ve tan destacados del conjunto, que más bien trata de estar junto a ellos. oyendo su conversación, gustando de su agradable compañía. Lo que dicen, puede incluso no ser nada nuevo, nada extraordinario. Pero de todos modos, ¿para qué? A menudo ignoran o no prestan mayor atención a esa característica envidiable de su personalidad. Son atractivos —o atractivas— y si lo saben no se pasan la vida pensando en ello ni buscando nuevas formas de "exhibirse", nuevas "técnicas" de conquista para el interés de los demás.

Su condición esencial es la serenidad de carácter, que se mantiene firme ante los vaivenes de la vida social, ignorando los choques —que son inevitables— y disimulando los momentos ingratos. Están siempre listos a recibirnos con una sonrisa, no forzada ni artificial, sino producto de su comprensión de cada momento, su perfecta conciencia de cómo corresponde por

tarse. Ser atractivo, pues, es para cualquier persona, una cosa sumamente sencilla, en cuanto tenga presente unas cuantas reglas bien precisas.

**EN PRIMER LUGAR,
"IGNORESE"**

La regla de oro para la felicidad es, ante todo, cultivar una especie de auto-ignorancia; es decir, olvidarse, ignorarse a sí mismo. Esto no quiere decir que no nos analicemos, y midamos la verdadera naturaleza de nuestras cualidades.

El sentido que queremos darle a la frase es éste, lo que Ud. haga, lo que Ud. diga o piense, lo que Ud. proponga, no tiene interés para el mundo en general. Puede que todo eso tenga primordial importancia para Ud. pero no para ellos, ¿comprende? Pese a toda su buena voluntad, a su vecino, o a su compañero de oficina le importa bien poco lo que Ud. opine, haga o diga, si a renglón seguido de opinar, hacer o decir, Ud. lo firma con su nombre.

Y si habla demasiado de Ud. mismo, le señalarán con el dedo y dirán por ahí: "No hace más que hablar de primero yo, después yo y siempre yo. ¿Qué le parece? Mejor es no meterse con la gente, y trabajar como la hormiga: con el pico cerrado y sin hacer bulla.

Si trata de olvidarse de decir yo, evitará en esa forma que los otros se molesten; aprenderá a escuchar, un arte difícil de aprender; dará siempre la impresión de que se interesa por los demás, y como consecuencia directa, ellos tendrán muchas ganas de acercarse a esta persona que se preocupa por su minúscula o mayúscula persona (la de ellos).

Nunca haga "exhibición" ni trate de atraer a los demás hablando de Ud. Es malísima táctica. Si Ud. tiene valo-

Cahorra
mercería

"EL PORVENIR"
Presenta en su
"NUEVO ESTUCHE"
los famosos
HILOS y SEDALINAS

Tomasito

VENTAS
UNICAMENTE
AL POR
MAYOR

M. Chobekidjen e hijos
AZCUBENA 417 - 48 3654

res, ellos hablarán por sí solos, y ya se dará cuenta la gente; no es preciso mucha propaganda, porque la buena personalidad es "artículo que se vende solo", como diría un comerciante.

Si Ud. se da cuenta de que gusta a los otros, de que atrae, haga como si tal cosa no sucediera; olvídelo, y los demás se lo recordarán. Si sabe darle poca importancia a su propia persona, si aprende a interesarse por los demás, sinceramente, entonces encontrará siempre un lugar en cada reunión, calor de amistad en los que le rodean, y habrá hecho la mitad del camino que lleva al arte de ser atractivo.

OLVIDE SUS PROPIOS DEFECTOS

Las personas que no saben hacer amistad fácil con los demás, suelen tener cierto falso concepto sobre cualquier imperfección sin importancia; que las manos, que los ojos, que este vestido, que el sombrero no me queda bien, que estos guantes son horribles... Nunca están satisfechas, y se sienten apocadas, disminuidas, casi avergonzadas; por eso prefieren estar solas, y allí se sienten más cómodas, aunque en el fondo bien les gustaría ser el centro de un círculo de aplausos y carcajadas, ser el que cuenta chistes y todos le ríen, o la que siempre es invitada a bailar, la joven en que todos se fijan... En lugar de decirse: "Tengo esta imperfección, ¿qué hemos de hacerle?"

Trataré de olvidarla o de mejorarla en lo posible", se convierten en víctimas de su propia conmiseración; tienen lástima de sí mismos...

Si Ud. reconoce que la cultura no es su fuerte, no pretenda imposibles; pero lea cuanto pueda, meditándolo bien, fijándose más en la calidad que en la cantidad. Lea todos los días un buen diario, y está al día en lo que se refiere a la última noticia de la guerra, el último libro aparecido, el último concierto.

Elija, naturalmente, los tópicos que le agraden, y busque por ellos el hilo de la cultura, que cada vez irá haciendo más grande el ovillo. Recuerde que "saber" o es "tener cultura"; lo primero es fácil, se lo darán los libros y revistas; lo segundo tendrá que ponerlo Ud. de su parte y se consigue a fuerza de meditar, sacar conclusiones, "masticar y digerir" lo que se lee, se ve y se oye.

Si sus defectos son de orden físico, admítalos y trabaje para conseguir la forma de remediarlos; la clave será la gimnasia, el masaje, lo que fuese; averigüelo... y trabaje para mejorarse. Fenga presente que salud es belleza; si quiere ser hermosa, empiece por ser sana. No vca al técnico de belleza sin haber pisado primero la casa del médico. A veces pequeños detalles de nuestro físico conspiran contra la felicidad de nuestra vida. ¿No la tiene conforme su piel? ¿Tiene exceso de vello? ¿No

FOTO

A P O L O

ESTUDIO

CORDOBA 4671 T. E. 54-8147

Dr. ANTRANIK EURNEKIAN

MEDICO - ESPECIALISTA
EN NERVIOSAS

Atiende todos los días de 16 a 19 hs.

Arenales 2189 T.E. 84-6746

Expresiones Enfermizas

Hay locuciones que no sólo denotan un estado de ánimo perturbado, sino que además poseen la triste virtud de filtrarse por entre los resquicios del alma —los espacios anímicos de Heyer— para ejercer allí una acción perniciosa. Algunas apocan la voluntad, otras envilecen el espíritu y desasosiegan el “mundo interior”. Las frases negativas, por ejemplo, que suelen a veces usarse con tanta frecuencia, adolecen de esos defectos.

Es así común encontrar quien vive en la “negativa”; “No sé si podré hacer esto”. “No tendré fuerzas”. Y la negación se adueña así de la mente de estas personas. Su efecto se hace sentir tan nitidamente, que el interlocutor puede dejarse arrastrar por ese negativismo. Pregúntase así: “¿No está Fulano?” y la respuesta parece que estuviera implícita en la pregunta: “No, no está”. Qué distinto en cambio, y cuán útiles, las oraciones “positivas”: “Haré esto, llegaré allí”. Tienen la fuerza de un estímulo, y denotan en sí un espíritu potente y vencedor.

Además de éstas, hay muchísimas otras palabras “enfermizas”, de las cuales debemos precavernos, en nosotros y de los otros, porque poco a poco, cómo en el caso de las que acabamos de referirnos, van ejerciendo su influencia perniciosa.

es para ponerse melancólico. Hay mil y una maneras de librarse de ese inconveniente. ¿Tiene pies planos? ¿Transpira demasiado? Consulte a su médico. Saldrá de su casa libre de malas ideas y de sombrías perspectivas. Todo lo que hace falta en estas circunstancias es sentido común para hacer frente a los hechos, interés por solucionarlos y determinación decidida a remediarlos.

Tiense siempre que Ud. tiene un lugar en este mundo; si se preocupa por ello, lo tiene asegurado. Piense que la gente la aprecia; la apreciará si sabe hacerse simpática con verdadero arte, tal como la hemos advertido. Como Ud. ve, ser atractiva no es cuestión de belleza, sino más bien de temperamento afable.

Todos los del Sud
prefieren
prendas Sport

Sport Club
SPORT

Avenida MONTES DE OCA 985 T. E 21-1193

LAS COSQUILLAS DEFINEN LA PERSONALIDAD

Es un factor psicológico, y de suma importancia; predispone la euforia y la alegría, así como la excitación al ser inesperada; en otros casos, hay un embotamiento de la sensibilidad que actúa como neutralizante. La oposición de la persona puede actuar como barrera física, adoptando actitudes de defensa o inhibiendo la participación nerviosa de la esfera consciente.

En la percepción podemos distinguir las impresiones locales y las psíquicas, que en sus traducciones tienen —aparte el factor personal— una fusión de placer y de desagrado, en una mezcla agri dulce no del todo ingrata, salpicada de cierto deleite.

La risa que las acompaña tiene dos aspectos, uno el de su mecánica, puro reflejo en acción y encajado en su tique que parece indicar alegría, no siéndolo ~~que parece indicar alegría, no siéndolo~~ rigurosamente, pues es sólo acción mecánica conjunta de músculos, piel y nervios. Por consiguiente, las cosquillas pueden promover a la risa, pero no a la alegría.

Existe un coeficiente personal que mide intensidad de las cosquillas, de-

terminado por el temperamento (mínimo en los nerviosos) el sexo, (más fáciles en las mujeres) y también la edad (el niño muy sensible), después es menor en la edad adulta, embotándose en la edad madura y anulándose en la vejez.

En sentido clínico, las cosquillas tienen un valor de prueba de reacción nerviosa y de sensibilidad táctil. Algunas respuestas por las contracciones musculares que determina se llaman reflejos, muy empleados para el diagnóstico de las enfermedades nerviosas.

En ciertos individuos tienen características patológicas, como la ausencia.

Esta negativa indica una hiposensibilidad y (cuando es captado por los reflejos antes indicados) lesiones serias medulares, o también tipo psicológico; por el contrario, en las exacerbaciones traducen una hiperexcitabilidad, también anómala, de las grandes vías nerviosas o bien taras constitucionales o rasgos temperamentales.

Como vemos, las cosquillas; inocentes o pícaras, definen en la personalidad detalles que tienen un por qué, que no escapa a la sutileza y utilidad de la ciencia médica.

LEA Y DIFUNDA "NAVASART"

Deme esa mano

En cierta ocasión escuchábamos a un viejo maestro, maduro en sus juicios pero joven en la energía y la intensidad de su acción, que nos hacía reflexiones sobre la manera de poder conocer a las personas con las cuales debemos tratar, apenas entrados en contacto con ellas.

El cuanto mi interlocutor me da la mano —nos manifestaba— yo tengo de inmediato una impresión exacta de muchas de las condiciones de su carácter. No voy a hacer cuestión del tipo físico de la persona que percibo a través de la sensación táctica de la mano, sino más bien de su manera de ser, que yo intuyo por medio del saludo realizado en esa forma. No hay dos personas que den la mano de igual modo, pero entre unas y otras yo distingo fácilmente. En aquella, por ejemplo, que se me tiende espontánea y franca, cuando coincide con un apretón sostenido sin exageración, percibo el deseo de entrar en amistad o de poner de manifiesto un grado de estimación. Me causan temor esas manos que se ofrecen sin energía, que se escurren como una cosa yerta entre nuestros dedos, que parecen no querer darse o darse con prevención. San manos gelatinosas, fugitivas...”

Las disquisiciones de nuestro maestro continuaron en este tono por un buen rato. Particularmente, estábamos de acuerdo con él. Ahora que, por nuestra parte, creíamos, algo así como una “técnica de dar la mano”. A veces, opinamos, esa falta de conocimiento en la manera cómo debe darse la mano es el motivo de producir una im-

presión que puede no coincidir con la realidad. Recordamos a una así llamada “escuela del carácter”, organizada con una finalidad estrictamente comercial, pero que no obstante tuvo gran difusión —y en algunos casos merecida— en los países anglosajones. Una de las recomendaciones que nos llamó la atención y a la cual concedían allí gran importancia, se refería a la forma de saludar al entrar en relación con otra persona, para producir en ella una impresión favorable. La mano debía ser tendida con decisión, tratando de que el apretón abarcara toda la mano y no solamente la punta de los dedos o una parte de la misma. Al apretar debía hacerse con cierta intensidad, pero sin caer en el extremo de parecer brutal. Las manos deberían mantenerse unidas un tiempo prudencial, ni muy breve ni muy dilatado, pues es evidente que en el primer caso podría parecer el saludo mezquino y en el segundo pesado. Coincidiendo con estos gestos, recomendábase mirar a la persona directamente a los ojos, buscando en ellos y ogreciendo al mismo tiempo, un gesto de amistad.

Estas normas del vulgar acto de dar la mano, nos resultaron muy atinadas. No puede negarse, sin embargo, la influencia de la moda, que también tiene mucho que ver en este terreno, pero ello se hace notar casi preferentemente entre las mujeres. Haciendo abstracción de esta circunstancia, es innegable que al dar la mano podemos hacer alarde de una habilidad especial en el delicado arte del convivir, infundiendo a ese gesto características que nos granjeen simpatía y afecto.

CONSEJO A LOS PADRES

EL SECRETO DE LA OBEDIENCIA

Que los niños deben obedecer a los mayores es algo que no requiere justificación. El niño necesita sentir la autoridad de los padres y someterse a normas dictadas por ellos lo mismo que necesita alimentarse y respirar. Un niño que creciera sin tener que obedecer sería el más inválido y desdichado de los seres. La obtención de la obediencia forma parte de la responsabilidad biológica de los padres. Pero hay que tener presente que la obediencia no es una finalidad en si misma, sino un medio educativo y por consiguiente su valor depende del uso que se hace de él.

Pretender una obediencia ciega o arbitraria por el hecho de ser los padres o los superiores, significa estropear un resorte indispensable e insustituible para la buena crianza del niño. Mantener el mecanismo de la obediencia en buen estado equivale a poseer el control más eficaz para la conservación de su salud y bienestar. Este valioso medio educativo es sobre todo de gran utilidad para los primeros años de la vida del niño, cuando no puede todavía discernir con independencia lo que le conviene de lo que no. Es evidente que pretender retenerle en este estado sería contrario al desarrollo natural de su mente que tiende a hacerse independiente. Por lo tanto es lo más natural que el niño tenga una marcada inclinación a no obedecer, en gran parte por espíritu de contradicción, por hacer su voluntad y no la de los demás. De ahí la importancia de obtener la obediencia voluntaria y de quitarle todo el carácter de imposición. Por lo que respecta a lo que pedimos conviene distin-

guir tres categorías de casos. Primera, aquellos para los cuales obtener la obediencia indispensable. En ella entran aquellas cosas en que se basa la salud y el bienestar del niño y de las otras personas con las cuales está en contacto, o sea obedecer para no perjudicarse ni perjudicar. Segunda, aquellos casos en que no hay para qué reclamarles obediencia sino dejarles libres de hacer lo que les parece. Por ejemplo, en la elección de los juegos, en lo que quieren invertir su dinero y en una multitud de pequeñas cosas en las que no hay por qué intervenir. Tercera, los casos en que no se puede hacer cuestión de obediencia, pero sí sugerir, aconsejar, rogar. Por ejemplo ser amable con las demás personas, con sus compañeros, ser serviciales y atentos. Son cosas éstas que no se pueden ordenar sin tartar de conseguir buenamente con paciencia. Lo mismo diremos de ciertos vicios como morderse las uñas, tartamudear, tener miedo a la oscuridad; no se hacen desaparecer con un simple mandato, al contrario, las prohibiciones suelen ser contraproducentes, incluso es peligroso llamarles la atención con insistencia. Si no se consiguen evitar con alguna ligera advertencia cariñosa, más vale esperar un tiempo, muchas veces se trata de irregularidades pasajeras.

Ahora bien, queda claro que hay casos en que los padres o educadores han de exigir obediencia, absoluta, categórica. Sería una temeridad que por respeto a la libertad del niño permitiéramos que hiciera cosas que pusieran en peligro su vida o su salud. Pero aun en estos casos, conviene obtener lo más posible la comprensión, la conformidad del niño, si no queremos que esta obediencia deje de ser categórica y absoluta. Si para que obe-

NADA ES PERFECTO EN SUS PARTES

El sentimiento de bienestar que naturalmente deberían experimentar numerosas personas, verse alterado con frecuencia porque en el análisis de los hechos o de las cosas que atañen a su propio ser, descubren un algo que no está en la misma categoría cualitativa de lo demás, y aún cuando ese desnivel no sea muy grande, basta para enajenarlos en profunda lamentación.

En esos casos la frase de Horacio, nos viene a la memoria: "Nada te perfecto en sus partes".

Habría muchas maneras de hacer entender que lo que interesa en el ser humano no es un aspecto parcial del

conjunto, sino la totalidad en su armónico funcionamiento. El consenso universal de formas y funciones. Obsérvese, por ejemplo, una obra de arte, aún la mejor consideración y podrá verificarse que la sensación de belleza no deriva del estudio particular de cada una de sus partes, sino de la visión del todo como tal, en sus recíprocas relaciones.

Pásense pues, por alto, pequeñeces que no tienen cuenta y dése valor a aquello que realmente importa.

La felicidad en las manos, no vale la pena dejarla escapar por cosas insignificantes.

dezcán a una orden o a una prohibición hay que estar siempre vigilando, es señal que este desiteratum no se ha logrado. Conseguir obediencia absoluta y categóricamente significa que el niño cumple lo dispuesto por el adulto sin su constante apremio. Aquí conviene saber que el secreto reside muchas veces en la manera, en la forma, en como pedimos la obediencia. Para los chiquillos el luchar es un placer, tienen un espíritu combativo innato que bien dirigido puede ser de gran provecho en la vida. Si se les riñe o prohíbe algo en son de desafío, el espíritu de lucha entrará en juego, la resistencia se producirá hasta alcanzar el carácter de provocación. Entonces, el adulto posiblemente irritado, extremará las medidas coercitivas para ha-

cerse obedecer. El niño habrá logrado inconscientemente hacer entrar al adulto en el terreno encantador de la pelea. No; el secreto es no darles beligerancia sino procurar interesarles en hacer lo que pedimos, presentándoselo en forma simpática. Ordenar no supone forzosamente dureza. Tampoco hay que dejar traslucir ninguna indecisión; pero la amabilidad, y la dulzura no están reñidas con la firmeza necesaria. La voz imperativa y la expresión severa hay que reservarlas para casos excepcionales. Meditar un poco sobre el qué y el cómo de la obediencia será siempre de gran utilidad a los que tienen niños a educar, la reflexión sobre estos puntos, les permitirá sin duda perfeccionar sus resortes para que sus educandos sean más obedientes.

Cómo se extraían los dientes 800 años antes de J. C.

Podemos afirmar sin temor, que la mayoría de los enfermos que en la actualidad concurren a un consultorio odontológico moderno, con el fin de hacerse extraer una pieza dentaria cualquiera, están más o menos interiorizados del acto de cirugía menor a que van a someterse; saben que el odontólogo moderno aplica el arte de la exodoncia (extracción de los dientes) profundos conocimientos, no solo de la anatomía, fisiología y patología de dientes y procesos alveolares donde aquellos se hallan implantados, sino también de los órganos conexos y tejidos vecinos, y sabe también que dispone de un instrumento quirúrgico científicamente construido y de elementos perfectos para la anestesia y la supresión del dolor. Lo que pocos pacientes se han detenido a reflexionar, es cómo se efectuaban las extracciones dentarias en los tiempos heroicos, y lo que es más aún, cuáles fueron los verdaderos orígenes de esta operación tan necesaria como útil.

HISTORIA DE LA EXTRACCION DENTARIA

En la casi totalidad de los tratados que se ocupan de la historia de la extracción dentaria, hacen remontar la extracción, o los primeros conocimientos que sobre ella se tenían, a las enseñanzas dejadas por Hipócrates entre los griegos 460 años antes de Cristo y por Celso entre los romanos en el siglo II. Los instrumentos empleados eran el odontago para los dientes y la rizara para las raíces, primitivos y rudimentarios antecesores de los actuales "forceps" del dentista moderno. A parecen posteriormente Plinio y Galeno y más tarde Coellius Aurelianus

describe la pinza griega a la que da el nombre de dentiducum. ~700 años después de J. C., Pablo D'Egine formula las reglas de la extracción dentaria e inventa el descarnador para moder el diente.

Llega después la Edad Media, y la extracción de dientes es practicada en vasta escala por frailes, barberos, charlatanes y empíricos, que utilizan un instrumento de hierro llamado dentario, predecesor del pelícano que aparece hacia 1550 y del cual Ambrosio Paré dejó dibujos y descripciones. Este autor en una obra publicada en 1560 dice del pelícano: 'Es un instrumento para arrancar y romper los dientes. Es preciso que el dentista esté bien práctico en tirar de los dientes, pues verdaderamente se necesita ser muy habilidoso para usar el pelícano a causa de que si no se emplea bien, puede ocurrir que se arranquen tres dientes y se deje en la boca el diente malo'.

El pelícano se usa durante más de 200 años y recién en el siglo XVII Pierre Dionis habla de otros instrumentos como el botador, la pinza pico de cuervo y el tiradentes. En el siglo XVIII (1728) Fauchar modifica el pelícano, y emplea el botador "sobre el que se golpeaba con un mazo de plomo para hacer saltar el diente". Poco más tarde Fray Cosme, cuyo nombre era Juan Baseilhac, religioso quirúrgico del Hospital de la Charité en París, inventa una llave, que se le atribuyó a Garangeot y que se usa durante cien años en la extracción de dientes y muelas. De esta manera siguen modificándose los instrumentos en forma empírica hasta que en 1854 un obrero francés llamado Evrard refugia-

do en Inglaterra, construye por encargo del famoso dentista inglés Tomes, los primeros "forceps" anatómicos, modelando las piezas sobre dientes naturales de manera de lograr una adaptación perfecta. Desde entonces los forceps, sufrieron otra serie de transformaciones, hasta llegar a los que se usan en nuestros días.

**COMO EXTRAIAN LOS DIENTES
LOS CHINOS 800 AÑOS ANTES
DE J. C.**

Sin embargo casi ninguna obra hace mención en los capítulos que tratan de la historia de la extracción dentaria, a los antiguos dentistas chinos; todos nos hablan de las referencias dejadas por Hipócrates en Grecia, hace unos 450 años a. de J. C.; sin embargo, estudios relativamente recientes efectuados en EE. UU., han revelado que los chinos, tenían verdaderas escuelas de exodoncia hace la friolera de 800 años antes del nacimiento del Salvador.

Un interesante dibujo, obra del artista George Renouard, publicado en Estados Unidos en el "Text Book of Operative Dentistry" del doctor Mac Gehee, muestra una clase de exodoncia en China 800 años antes de J. C. El tema central lo constituye el maestro y sus discípulos. Se observa la gracia sinuosa y la pose autoritaria del maestro y la altiva actitud del ayudante situado a su izquierda, que destacan más aún las figuras de los alumnos concentrados en seguir las indicaciones del maestro. Los iniciados eran provistos de unas tablas que contenían numerosas perforaciones en las que se insertaban clavijas de maderas, que debían extraer con el pulgar y el índice. Posteriormente iba en aumento la resistencia de las clavijas insertas que debían ser tiradas fuertemente para extraerlas. Ningún instrumento de hierro ni de madera era utilizado por

los alumnos. Cuando los adeptos habían adquirido en sucesivas prácticas una habilidad notable, se dedicaban entonces a extraer dientes en la boca de algún sufrido paciente. Cuando adquirían la destreza y el poder digital que satisfacía al maestro, eran "graduados" en forma poco menos que solemnes convirtiéndose en dignos exponentes de esta especie de odontología destructiva. Los dedos fueron pues, los primeros y primitivos forceps, con que la humanidad contó para hacer extracciones de los elementos dentarios, y muchos cientos de años han pasado para desarrollar la ciencia duntológica, que hoy ha dejado de ser una práctica manual empírica, para transformarse en una de las más importantes especialidades del arte de curar.

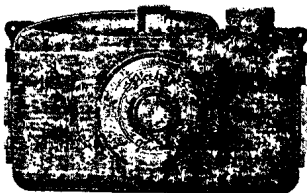
La aplicación cada vez más perfecta de las soluciones anestésicas para evitar el dolor en las intervenciones, las concepciones modernas del instrumental quirúrgico y del material terapéutico, la radiografía dental y la absoluta asepsia de que dispone hoy en día todo gabinete odontológico, son el índice más elocuente de la evolución sufrida por la ciencia dental, que es arte a la vez, quedando solamente en la bruma del recuerdo, aquella temida figura del barbero sobre el pecho del aterrorizado paciente, hacía recordar alguna siniestra imagen del tiempo de Torquemada.

"ANTEX ARGENTINA"
EDUARDO ATAMIAN
POPLINES
Larrea 667 — T. E. 48-5639

Rox Junior ★ ★ Baby

La cámara
super
económica

Que permite tomar
16 fotos 4 1/2 x 6, con
un rollo común 6-20

AL PRECIO DE UNA SIMPLE
CAMARA DE CAJON !

Alberto A. Tritsmans, Director-Gerente General

GEVAERT ARGENTINA S. A. de Productos Fotográficos
Bm. MITRE 1906 - T. E. 48 - 9011 - BUENOS AIRES

ADHESION

DANUBIO S. A.

Plateria "Armenia"

SANTA FE 1560

T. E. 44 - 0275

TEX-TRICO

Soc. Resp. Ltda. - Capital \$ 800.000

FABRICANTES DE TEJIDOS

ENGOMADORA DE HILADO

Adminis. y Ventas
LARREA 557

T. E. 48 Pasco 8743
Buenos Aires

Stephano

EL CISNE

S.R.L.

Buenos Aires

Córdoba

118

<p>« NAVASART » REVISTA MENSUAL ORGANO DE LA UNION GENERAL ARMENIA DE CULTURA FISICA GALERIA GRAL. GOEMES FLORIDA 165 Piso 6º T. E. 30 - 7194</p>	<p>SUSCRIPCION</p> <p>Ejemplar suelto 3.— Pesos</p> <p>Anual 52.— Pesos</p> <p>Exterior 3.—Dolares</p>
<p>AÑO 3, Nº 34 MARZO DE 1956 BUENOS AIRES</p>	

ALFOMBRAS

SPARTA ATLANTIDA S. A.

INDUSTRIAL Y COMERCIAL

<p>CORREO ARGENTINO CENTRAL (B)</p>	<p>FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5952</p>
	<p>TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 5431</p>